

การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศิริกานต์ นาคแป้น

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2566

การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศิริกานต์ นาคแป้น

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566
(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

DEVELOPMENT OF LEADERSHIP OF LOCAL GOVERNMENT OFFICIALS IN CHALERMPRAKIAT DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

SIRIKAN NAKHPAEN

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
PROGRAM IN GOVERNMENT
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช**
ชื่อนักศึกษา	:	**ศิริกานต์ นาคแป้น**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การปกครอง**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา**
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	:	**ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร**

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง

คณบดีคณะสังคมศาสตร์ .....
(พระครูปลัดสุวัฑฒนพรหมจริยคุณ)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ :
ประธานกรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ เผือกคง)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก) .....
(ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา)

กรรมการ/อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....
(ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร)

กรรมการ .....
(พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร, ดร.)

กรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว)

(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

Thematic Topic	:	Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province
Student's Name	:	Sirikan Nakhpaen
Degree Sought	:	Master of Political Science
Program	:	Government
Anno Domini	:	2023
Advisor	:	Dr. Sitthipong Sitthiphataraprabha
Co-Advisor	:	Dr. Supreecha Chamnanphuttiphon

Accepted by the Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Political Science (Government)

Dean of Faculty of Social Sciences .....
(Phrakhrupaladsuwatthanaphromajariyakhun)

Thematic Committee :

Chairman .....
(Assoc. Prof. Dr. Chaiwat Phuakkhong)

Member (Advisor) .....
(Dr. Sitthipong Sitthiphataraprabha)

Member/Co-Advisor .....
(Dr. Supreecha Chamnanphuttiphon)

Member .....
(Phramaha Ekkawin Piyaweero, Dr.)

Member .....
(Assoc. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew)

(Copyright of Mahamakut Buddhist University)

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์ : **การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช**

ชื่อนักศึกษา : **ศิริกานต์ นาคแป้น**

ชื่อปริญญา : **รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**

สาขาวิชา : **การปกครอง**

ปีพุทธศักราช : **2566**

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก : **ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา**

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : **ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร**

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและ ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช จำนวน 189 คน และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า

1. การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.57) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.57) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.56) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทัศนคติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.52) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และเพิ่มประสบการณ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่นักปกครองท้องที่ ควรมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ผู้นำต้องมีพลังในการทำงานมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย เพื่อขับเคลื่อนทีมให้กระตือรือร้นไปพร้อม ๆ กัน คิดบวกหรือมองโลกในแง่ดี มักจะมีวิธีในการทำให้ตนเองสามารถก้าวผ่านสถานการณ์ยากๆ ไปได้

คำสำคัญ : นักปกครองท้องที่ ภาวะผู้นำ

ABSTRACT

Thematic Topic	:	**Development of leadership of Local Government officials in Chalermprakiat district, Nakhon Si Thammarat province**
Student's Name	:	**Sirikan Nakhpaen**
Degree Sought	:	**Master of Political Science**
Program	:	**Government**
Anno Domini	:	**2023**
Advisor	:	**Dr. Sitthipong Sitthiphataraprabha**
Co-Advisor	:	**Dr. Supreecha Chamnanphuttiphon**

The objectives of this thematic are as follows; 1) to study the leadership of local government officials in Chalermprakiat district, Nakhon Si Thammarat province and 2) to analyze obstacles and recommendations for leadership development of government officials in Chalermprakiat district, Nakhon Si Thammarat province. Kamnan, Assistant Head of House in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province and qualitative (interview) using questionnaires and interviews, and qualitative 5 people. Qualitative data uses descriptive analysis.

The results of the research were as follows:

1. The leadership of local government officials in Chalermprakiat district, Nakhon Si Thammarat province by overall was at highest level ($\bar{X}$= 4.57). On a side-by-side basis, sorted by average from highest to lowest. It was found that the aspect with the highest average was knowledge ($\bar{X}$= 4.57) followed by personality and moral ethics, the average ($\bar{X}$= 4.56), and the aspect with the lowest average was attitude ($\bar{X}$= 4.52) respectively.

2. Guidelines for leadership development of local government officials in Chalermprakiat district, Nakhon Si Thammarat province. It was found that training should be provided to increase knowledge and enhance experience in leadership development for local governors. Leaders must have the energy to work, strive for goals, drive their teams to be active at the same time, positive or optimistic to overcome the difficult works.

Keywords: local governor, leadership

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยการความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยมหามกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสิริธรรมาภิรัต, ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร, ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร และอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย อีกทั้งได้สละเวลาในการชี้แนะแนวทางตลอดจนการตรวจแก้ไขจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ที่ได้อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และกรุณาให้ความรู้และคำแนะนำตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฎ ราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราชทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ดูแลช่วยเหลือในด้านเอกสารการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนนักศึกษา สาขาวิชาการปกครองทุกท่าน ที่กรุณาให้กำลังใจรวมทั้งความห่วงใยที่มอบให้ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์เป็นอย่างดียิ่ง

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดนี้แด่บิดามารดา และครู - อาจารย์ อันเป็นที่เคารพสูงสุด รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วยผู้วิจัย

ศิริกานต์ นาคแป้น

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ (ภาษาไทย)..... จ

บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)..... ฉ

กิตติกรรมประกาศ..... ช

สารบัญ..... ซ

สารบัญตาราง..... ญ

สารบัญภาพ..... ฏ

บทที่ 1 บทนำ..... 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย..... 2

1.3 ขอบเขตของการวิจัย..... 2

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 3

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ..... 3

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 4

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้..... 7

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องที่ 12

2.3 บริบทพื้นที่ 29

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 33

2.5 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย 38

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 39

3.1 ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง..... 39

3.2 เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง..... 39

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 40

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ..... 41

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 42

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 43

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย..... 44

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 45

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล..... 46

4.2 ผลการวิเคราะห์การภาวะภูนำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกรีติ จังหวัดนครศรีธรรมราช..... 46

4.3 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ..... 55

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 61

5.1 สรุปผลการวิจัย..... 61

5.2 อภิปรายผลการวิจัย..... 66

5.3 ข้อเสนอแนะ..... 68

บรรณานุกรม..... 69

ภาคผนวก..... 71

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย..... 72

ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ให้ข้อมูล..... 74

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชียวชาญตรวจสอบเครื่องมือ 76

ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล..... 80

ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 83

ภาคผนวก ฉ หนังสือจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์..... 89

ภาคผนวก ช แบบสอบถาม..... 91

ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์ 97

ภาคผนวก ณ ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 101

ภาคผนวก ญ ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเตรื่องมือ 109

ภาคผนวก ฎ รูปภาพการสัมภาษณผูใหขอมูลสำคัญ 103

ประวัติผู้วิจัย 117

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 46

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การพัฒนาภาวะผู้นำชองนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช..... 47

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำชองนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครศรีธรรมราช 48

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำชองนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครศรีธรรมราชด้านความรู้..... 49

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำชองนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครศรีธรรมราชด้านทักษะ..... 50

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำชองนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครศรีธรรมราชด้านทัศนคติ..... 51

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำชองนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครศรีธรรมราชด้านบุคลิภาพ..... 52

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำชองนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครศรีธรรมราชด้านคุณธรรมและจริยธรรม 85

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน..... 86

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 92

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2557 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน 2551 มีการปรับแก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านจากคราวละ 5 ปี เป็นให้สามารถดำรงตำแหน่งจนอายุครบ 60 ปี และกำหนดให้ผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงกำนันในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นหัวหน้าราษฎรในหมู่บ้านเพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านดำรงตำแหน่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและการรักษาความมั่นคงภายในซึ่งเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญจึงได้มีการกำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลอย่างเข้มงวด เช่น การลงโทษทางวินัยเช่นเดียวกับข้าราชการ นอกจากนี้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2551 มาตรา 14 (11) กระทรวงมหาดไทย จึงมีหน้าที่หลักในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่มีขอบเขตของภารกิจกว้างขวาง กำนันผู้ใหญ่บ้านในฐานะพนักงานฝ่ายปกครองในระดับท้องที่จึงมีบทบาทหน้าที่ต้องรับผิดชอบงานของกระทรวงมหาดไทย และยังต้องรับผิดชอบงานของทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่นำลงไปปฏิบัติ ในตำบล หมู่บ้าน จึงนับว่าเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้งานของทางราชการบรรลุเป้าหมายที่ถ่ายโอนอำนาจระดับประเทศไปสู่ระดับภูมิภาคระดับจังหวัดจนไปสู่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญมีบทบาทหน้าที่ปกครองและบริหารการปกครอง "ท้องที่" ซึ่งได้ถือกำเนิด และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 จนปัจจุบัน ซึ่งกล่าวได้ว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นบุคคลที่มีทั้งบทบาทการเป็นผู้นำและอำนาจหน้าที่ในเขตการปกครองในระดับ ตำบล และหมู่บ้าน โดยมีแนวคิดรวบยอดทางกฎหมายและการบริหารราชการเรียกรวมกันว่าเป็น “การปกครองท้องที่” ในการบริหารท้องที่ผู้นำชุมชนเป็นบุคคลที่ผูกพันกลุ่มเข้าด้วยกันกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความสามารถสูงสุดเพื่อผลงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานต่างๆ จนประสบความสำเร็จด้วยดีอาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จของการบริหารงานเป็นผลมาจากความร่วมมือระหว่างบุคลากรในองค์การภายใต้การนำของผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนจะทำหน้าที่บริหารงานต่างๆ ให้ดำเนินไปด้วยความพร้อมเพรียง มีประสิทธิภาพ รวดเร็วเรียบร้อยประหยัดกำลังคน กำลังทรัพย์ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้การบริหารองค์การให้เจริญก้าวหน้าย่อมขึ้นอยู่กับการแสดงพฤติกรรมของผู้นำชุมชนเพราะผู้นำชุมชนเป็นผู้แสดงพฤติกรรมที่จะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนปฏิบัติงานเต็มความสามารถด้วยความพึงพอใจมีความสุขกับหมู่คณะและอาชีพของตนผู้นำชุมชนจึง

เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์การและผู้ใต้บังคับบัญชา (เบญจพร แก้วมีศรี, 254 หน้า 1) การที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถได้นั้นขึ้นอยู่กับสมรรถภาพในการทำงานของผู้นำชุมชนและการแสดงพฤติกรรมผู้นำของผู้นำชุมชน ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าผู้นำชุมชนและผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์กรที่มีประสิทธิภาพ (Reddin, 1970 หน้า 66)

ในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารชุมชนนั้นๆ ผู้นำชุมชนจะต้องคำเนินการให้บรรลุเป้าหมายทำให้ชุมชนคำรงอยู่ และมีการพัฒนาชุมชนเป็นองค์การที่ต้องการผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง และความต้องการภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนขึ้นอยู่กับคุณภาพในการเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในการทำให้ชุมชนมีความเจริญก้าวหน้า ภาวะผู้นำที่มีคุณภาพของผู้นำภาวะผู้นำถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารเป็นการนำหรือการทำให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติตามที่ประสงค์ตามเป้าหมายขององค์การภาวะผู้นำเป็นเรื่องสำคัญมากในการบริหาร ซึ่งภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อความสำเร็จแห่งเป้าหมายองค์การอย่างเห็นได้ชัด เพราะมีคำกล่าวว่า ถ้าองค์การที่มีแต่จะเลวร้ายลงทุกๆ วันนั้นเป็นเพราะผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำที่ดีหรือขาดภาวะผู้นำในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นแบบผู้นำที่สร้างความเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่และทำให้เกิดการจูงใจอย่างมากต่อตัวผู้ตามเป็นความสามารถของผู้บริหารที่ทำให้สมาชิกในองค์การเพิ่มภาวะผู้นำเพื่อพัฒนางานให้ออกมาดีมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช เพื่อพัฒนากำนันผู้ใหญ่บ้านและพัฒนาภาวะผู้นำจะมีการเปลี่ยนแปลงและนำหลักการบริหารที่ดีและนำไปใช้ในการบริหารท้องถิ่นท้องที่ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและ ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช

1.3 ขอบเขตการวิจัย

วิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ กำนัน ผู้ใหญ่ ผู้ช่วยผู้ใหญ่ บ้านอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 189 คน (ณ วันที่ 18 สิงหาคม 2565)

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

กำหนดเวลาการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2565-28 กุมภาพันธ์ 2565

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.4.2 ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.4.3 ทำให้ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.4.4 ผลจากการวิจัยสามารถเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช และพื้นที่อื่นๆ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

นักปกครองท้องที่ หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่อยู่ในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาวะผู้นำ หมายถึง ภาวะผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่ในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การพัฒนา หมายถึง การส่งเสริมการทำให้ดีขึ้นในด้านความสามารถความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องที่
2.3 บริบทพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2.5 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้ภาวะผู้นำ (Leadership) หรือความเป็นผู้นำหมายถึงความสามารถในการนำได้มี ผู้ให้ความหมายแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำไว้หลากหลายได้แก่

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2550 หน้า 303) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการจูงใจโน้มน้าวให้บุคคลอื่นประพฤติปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้นำวางวัตถุประสงค์ไว้

ลือชา เสถียรวิรภาพ (2550 หน้า 18) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการอิทธิพลทางสังคมที่มีบุคลหนึ่งตั้งใจใช้อิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามกำหนดรวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์การ ภาวะผู้นำจึงเป็นกระบวนการอิทธิพลที่ช่วยให้องค์การสามารถบรรลุเป้าหมาย

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ (2551 หน้า 122) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่ผู้ใช้อำนาจที่มีในการชักจูงให้กลุ่มมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

สตอกดิลล์ (Stogdill. 1974 หน้า 4) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นกระบวนการของการใช้อิทธิพลต่อกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเพื่อการตั้งเป้าหมายและบรรลุเป้าหมาย

ร็อบบินส์ (Robbins. 1991 หน้า 67 ; อ้างถึงใน บุญช่วย ศิริเกษ. 2540 หน้า 191) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่จะใช้อิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อทำให้ได้รับความสำเร็จตามเป้าหมาย

แบส (Bass. 1981 หน้า 7-14 ; อ้างถึงใน เสริมศักดิ วิศาลาภรณ์. 2544 หน้า 8 - 9) ได้รวบรวมความหมาย ของภาวะผู้นำ ตามที่มีผู้ให้ไว้ และได้จำแนกความหมายของภาวะผู้นำออกเป็น 11 กลุ่ม คือ

1. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เน้นกระบวนการของกลุ่ม (Group Process) ภาวะผู้นำเป็นผลของการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มและกิจกรรมของกลุ่ม

2. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เป็นบุคลิกภาพและผลของบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำเป็นการผสมผสาน คุณลักษณะต่างๆ (Traits) ที่ช่วยให้สามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

3. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เป็นศิลปะที่ก่อให้เกิดการยินยอมตาม (Compliance) ภาวะผู้นำที่จะทำให้สมาชิกกลุ่มทำตามที่ผู้นำต้องการ

4. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เป็นการใช้อิทธิพล เป็นการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆ ของสมาชิกกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหวางผู้นำกับผู้ตามเป็นไปตามความสมัครใจมิใช้การขู่เข็ญ บังคับ

5. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เป็นพฤติกรรม ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม สั่งการกิจกรรมของกลุ่ม

6. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เป็นรูปแบบของการจูงใจ (Persuasion) ภาวะผู้นำเป็นศิลปะในการเกลี่ยกล่อม จูงใจ หรือดลใจ สมาชิกของกลุ่มให้ความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นทำตามมิใช่การบังคับขู่เข็ญ หรือใช้อำนาจ

7. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เป็นความสัมพันธ์ของอำนาจ (Power Relation) ภาวะผู้นำเป็นความแตกต่างระหว่างอำนาจของผู้นำกับผู้ตาม ผู้นำย่อมใช้อำนาจทางหนึ่งทางใดให้ผู้ตามปฏิบัติตาม

8. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการบรรลุเป้าหมาย ตามแนวคิดนี้ภาวะผู้นำเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นเพื่อการบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

9. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่เป็นผลของการปฏิสัมพันธ์ ภาวะผู้นำเป็นผลของการกระทำของกลุ่ม ซึ่งเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ตามด้วยกัน

10. ภาวะผู้นำที่เป็นความแตกต่างของบทบาท บทบาทของผู้นำแตกต่างจากบทบาทของผู้นำ บทบาทของภาวะผู้นำเป็นการประสานสัมพันธ์บทบาทต่างๆ ในกลุ่มและควบคุมชี้นำกิจกรรมของกลุ่มเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

11. ภาวะผู้นำ ในฐานะที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้นำทำหน้าที่กำหนดขอบข่ายและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กำหนดช่องทางและเครือข่ายของการติดต่อสื่อสารตลอดจนกระบวนการของการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ภาวะผู้นำเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2545 หน้า 17) สรุปคำนิยามของภาวะผู้นำว่า หมายถึง กระบวนการอิทธิพลทางสังคมที่บุคคลหนึ่งตั้งใจใช้อิทธิพลต่อผู้อื่น ให้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามที่กำหนดรวมทั้งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหวางบุคคลขององค์การ หรือเป็นกระบวนการอิทธิพลที่ช่วยให้กลุ่มบุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของความสัมพันธ์ของบุคลคลใดบุคคลหนึ่งที่ได้รับการยอมรับและมีอิทธิพล สามารถจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามความคิดเห็นด้วยเทคนิคและคำสั่งของตนพร้อมทั้งมีการจัดการที่ดีเพื่อองค์กรบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

ทฤษฎีภาวะผู้นำ

ทฤษฎีภาวะผู้นำ (Leadership Theory) คือ การอธิบายถึงลักษณะของความเป็นผู้นำเพื่อที่จะทำนายและควบคุมความมีประสิทธิภาพของผู้นำ กระบวนทัศน์ในการศึกษาภาวะผู้นำมีวิวัฒนาการมาเป็น ลำดับ ในระยะแรกให้ความสำคัญกับการศึกษา คุณลักษณะผู้นำระยะต่อมาสนใจ พฤติกรรมของผู้นำและผู้นำตามสถานการณ์ ปัจจุบันกระบวนการทัศน์ในการศึกษาภาวะผู้นำได้เปลี่ยนแปลงไปโดยมีการผสมผสานแนวคิดเดิม เกิดเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) หรือ ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบบูรณาการ (Integrative Leadership Theory) ดังนั้น การแบ่งทฤษฎีภาวะผู้นำ

ตามวิวัฒนาการ จึงแบ่งได้ เป็น
4 กระบวนทัศน์ ดังนี้ (Lussier and Achua. 2001 หน้า 16-17)

1. ทฤษฎีภาวะผู้นำด้านคุณลักษณะ (Trait Leadership Theory)
2. ทฤษฎีภาวะผู้นำด้านพฤติกรรม (Behavioral Leadership Theory)
3. ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Situation Leadership Theory)
4. ทฤษฎีภาวะผู้นำด้านบูรณาการ (Integrative Leadership Theory)

ซึ่งแต่ละกระบวนทัศน์ มีรายละเอียดดังนี้

1. ทฤษฎีภาวะผู้นำด้านคุณลักษณะ (Trait Leadership Theory) การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้นำระยะเริ่มแรก มีความเชื่อพื้นฐานว่า ผู้นำ เป็นคุณลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดไม่ได้เกิดจากการฝึกหัดภายหลัง (Leaders are Bon, Not Made) นักวิจัยต้องการจำแนกลักษณะหรืออุปนิสัยที่แตกต่างกันของผู้นำ จากผู้ใต้บังคับบัญชา หรือจากผู้นำที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จเพื่อพยายามอธิบายข้อแตกต่างของบุคลิกลักษณะ ของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ รายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะจึงเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นอันดับแรก สำหรับการเป็นผู้นำ (Lussier and Achua. 2001 หน้า 16)

กระบวนทัศน์ทฤษฎีภาวะผู้นำด้านคุณลักษณะ เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับลักษณะผู้นำทางด้านกายภาพ บุคลิกภาพ และจิตใจของผู้นำ โดยผู้ที่สนใจในแนวทางนี้ตั้งข้อสังเกตว่า

คนที่เป็นผู้นำนั้นจะต้องมีลักษณะพิเศษเฉพาะอะไรบ้าง เช่น มีลักษณะทางกาย คือ รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไรหรือบุคลิกภาพการแสดงตัวท่าทางการพูดจาเป็นอย่างไร เป็นต้น ในการศึกษาวิจัยค้นหาคุณลักษณะความเป็นผู้นำนักวิจัยใช้วิธีการใน 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้นำของบุคคลที่เป็นผู้นำกบที่ไม่ได้เป็นผู้นำ แบบที่ 2 เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จกับบุคคลที่เป็นผู้นำที่ไม่ประสบความสำเร็จ การศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วิธีแรกเพื่อที่จะหาลักษณะของผู้นำที่เป็นสากล สามารถนำไปใช้บ่งชี้ผู้นำโดยทั่วไปได้จากการศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า ผู้นำจะต้องฉลาดมีความเชื่อมั่นในตัวเองมากกว่าบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้นำแต่อย่างไรก็ตามเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า มีคนจำนวนมากที่มีลักษณะของผู้นำในขณะที่ไม่ได้เป็นผู้นำนอกจากนี้ยังมีผู้นำจำนวนมากที่ไม่ได้มีลักษณะดังกล่าวด้วย
(เสริมศักดิ วิศาลาภรณ์. 2544 หน้า 44-45)

วรูม (Vroom. 1976 หน้า 152-155) ได้สรุปว่า การศึกษาเพื่อค้นหาคุณลักษณะความเป็นผู้นำ ไม่ประสบความสำเร็จเพราะไม่อาจชี้ให้เห็นคุณลักษณะใดๆ ที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแน่นอน

เรดดิน (Reddin. 1970 หน้า 204) ได้สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว โดยสรุปว่าการศึกษาภาวะผู้นำแนวนี้มีจุดอ่อนตรงที่ไม่สามารถหาคุณลักษณะที่ดีที่สุดที่จะนำไปใช้ให้เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ได้ในระหว่างช่วงเวลาที่มีความสนใจสูงสุดในการศึกษาคุณลักษณะของผู้นำในปี ค.ศ. 1984

สตอกดิลล์ (Stogdill. 1974 หน้า 17-23) ได้วิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ มากกว่า 120 เรื่อง สรุปว่า คุณลักษณะของผู้นำแต่เพียงอย่างเดียวไม่สามารถชี้บ่งภาวะความเป็นผู้นำได้อย่างเพียงพอไม่สามารถพยากรณ์ หรือวิเคราะห์ภาวะผู้นำได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้น

สตอกดิลล์ ยังสรุปว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำแตกต่างไปตามสถานการณ์ธรรมชาติของกลุ่มและความต้องการของกลุ่มเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำ

สรุปได้ว่า ไม่มีข้อสรุปที่แน่นอนไม่สามารถชีบ่งภาวะความเป็นผู้นำได้อยางเพียงพอ ไม่สามารถพยากรณ์หรือผู้นำแตกต่างไปตามสถานการณ์ ธรรมชาติของกลุ่ม

2. ทฤษฎีภาวะผู้นำด้านพฤติกรรม (Behavioral Leadership Theory) ประมาณปี ค.ศ. 1940 นักวิจัยส่วนมากได้เปลี่ยนกระบวนทัศน์จากทฤษฎีภาวะผู้นำ ด้านคุณลักษณะมาเป็นการมุ่งไปที่พฤติกรรมหรือการกระทำของผู้นำโดยนักวิจัยพยายามวิเคราะห์ ความแตกต่างในพฤติกรรมของผู้นำที่มีประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิผล หรืออีกอย่างหนึ่งคือ มุ่งเน้นพฤติกรรมของผู้นำที่พึงกระทำในการบริหารงาน (Lussier and Achua. 2001 หน้า 16) กระบวนทัศน์ทฤษฎีภาวะผู้นำด้านพฤติกรรม สืบเนื่องจากความไม่สมบูรณ์ของ การศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่ไม่สามารถจะให้

คำตอบที่เด่นชัดเกี่ยวกับลักษณะผู้นำที่ดี ประกอบกับ ความเจริญในทางจิตวิทยาในการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ นักวิชาการจึงได้ศึกษาถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่ทำให้ผู้นำเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพแทนการมุ่งพิจารณาคุณลักษณะความเป็นผู้นำ การศึกษาพฤติกรรมของผู้นำนั้นมักเป็นการศึกษาว่าผู้นำมีพฤติกรรมในการบริหารอย่างไร ทำอะไรบ้าง เช่น มีวิธีการที่มอบหมายงานอย่างไร มีวิธีการสื่อสารอย่างไร มีวิธีการสร้างแรงจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างไรบ้าง เป็นต้น แต่วิธีการศึกษาพฤติกรรมของผู้นำกับวิธีการศึกษาคุณลักษณะของผู้นำ มีความคล้ายกันอยู่อย่างหนึ่ง คือ ทั้งสองวิธีเชื่อว่ามีวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง (One Best Way) ในการนำ แต่ทั้งสองวิธีก็มีความแตกต่างกัน โดยที่วิธีการศึกษาคุณลักษณะของผู้นำ เชื่อว่าผู้นำนั้นเป็นมาแต่เกิด (Born Leader) แต่วิธีการศึกษาพฤติกรรมต่างๆ ของผู้นำเป็นสิ่งที่เรียนรู้กันได้ คนที่ได้รับการฝึกฝนให้มีพฤติกรรมของความเป็นผู้นำที่เหมาะสมจะสามารถเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ (Owen. 1973 หน้า 13-19) ดังนั้น การศึกษาวิจัยตามแนวความเชื่อของกลุ่มทฤษฎีนี้จึงเน้นที่การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้นำที่พึงกระทำในการบริหารงานเป็นหลัก (Donnelly and et al. 1971 หน้า 192)

ในการวิจัยเพื่อการศึกษาพฤติกรรมของผู้นำนั้น นักวิจัยมักจะดำเนินการใน 2 แบบ (เสริมศักดิ วิศาลาภรณ์. 2544 หน้า 48-49) คือ แบบที่ 1 ศึกษาหน้าที่ผู้นำ และแบบที่ 2 ศึกษาแบบของผู้นำหรือแบบของภาวะผู้นำ ดังนี้

แบบที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมของผู้นำโดยการศึกษาหน้าที่ของผู้นำ (Leader Functions) จะเน้นการศึกษาหน้าที่ที่ผู้นำปฏิบัติภายในกลุ่ม ด้วยความเชื่อว่ากลุ่มจะปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากมีบุคคลหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญ 2 ประการ หน้าที่ประการแรก เป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ (Task - relate) หรือหน้าที่ในการแก้ปัญหา หน้าที่ประการที่สอง เป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษากลุ่ม (Group Maintenance) หรือหน้าที่ทางสังคม หน้าที่เกี่ยวกับภารกิจอาจได้แก่ การเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาการให้ข้อมูล การให้ความคิดเห็น เป็นต้น หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษากลุ่มอาจประกอบด้วยการช่วยให้กลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่น การแก้ปัญหาความขัดแย้งสมาชิกคนใดของกลุ่มมทำหน้าที่เหล่านี้ได้ดีที่สุดก็จะเป็นผู้นำ ของกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาหน้าที่ของผู้นำ เช่น

1. การศึกษาของคาร์ทไรท์ และแซนเดอร์ (Cartwright and Zander. 1953 หน้า 549 ; อ้างถึงใน เสริมศักดิ วิศาลาภรณ์. 2544 หน้า 49) ได้สรุปหน้าที่สำคัญของผู้นำไว้ 2 ประการ คือ

1.1 การทำให้กลุ่มเป้าหมาย (Goal Achievement)

1.2 การทำให้กลุ่มดำรงอยู่ได้ (Group Maintenance)

2. การศึกษาของเอทไซโอนิ (Etzioni. 1961 หน้า 91 ; อ้างถึงใน เสริมศักดิ วิศาลาภรณ์. 2544 หน้า 49) ได้สรุปหน้าที่สำคัญของผู้นำไว้ คือ

2.1 การระดมทรัพยากรทั้งหลายเพื่อการปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จ

2.2 การบูรณาการทางสังคมของสมาชิกภายในกลุ่ม

แบบที่ 2 การศึกษาพฤติกรรมของผู้นำโดยการศึกษาแบบของผู้นำ (Leadership Styles) วิธีนี้มุ่งเน้นการศึกษาแบบของผู้นำที่ใช้ในการจัดการกับลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาโดยมากนักวิจัยจะแบ่งแบบของผู้นำเป็น 2 แบบ คือ แบบมุ่งงาน (Task - oriented Style) กับแบบมุ่งคน (Employee-oriented Style) ผู้นำแบบมุ่งงานมักจะสั่งการ ชี้นำ และนิเทศงาน อย่างใกล้ชิด มุ่งเน้นความสำเร็จของงานมากกว่าการพัฒนาหรือการสร้างความเจริญให้แก่ลูกน้อง ผู้นำแบบมุ่งคนจะพยายามสร้างแรงจูงใจในการทำงานมากกว่าการควบคุมลูกน้อง พยายามให้ลูกน้องได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างความเชื่อถือศรัทธา และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างสมาชิกของกลุ่ม

การศึกษาพฤติกรรมของผู้นำโดยการศึกษาแบบของผู้นำนั้น มักจะเปรียบเทียบว่าพฤติกรรมผู้นำแบบใดมีประสิทธิผลมากกว่า ผู้บุกเบิกในการศึกษาแบบของผู้นำได้แก่ เลวิน และคณะ (Lewin and et al. 1939 หน้า 271-299) ได้ศึกษากระบวนการปฏิสัมพันธ์ ภายในกลุ่มระหว่างผู้นำกับผู้ตามและประสิทธิภาพของงาน ได้แบ่งแบบของผู้นำออกเป็น 2 แบบ คือ แบบอัตตาธิปไตย (Autocratic) และแบบประชาธิปไตย (Democratic) ผลการศึกษาปรากฏว่าผู้นำแบบประชาธิปไตยให้ผลดีกว่าในกระบวนการกลุ่ม

การศึกษาพฤติกรรมผู้นำนั้นโดยมากจะแบ่งพฤติกรรมผู้นำเป็น 2 มิติ มิติหนึ่งมุ่งที่สัมฤทธิผลบางประการของเป้าหมายของกลุ่ม อีกมิติหนึ่งมุ่งที่การบำรุงรักษาหรือความเข้มแข็งของตัวกลุ่มเอง นักวิจัยอาจเรียกชื่อมิติทั้งสองแตกต่างกันไปแต่มีความหมายคล้ายๆ กัน เช่น แดเนียล แคทซ์ (Daniel Katz) เรียกวา มิติมุ่งคนงาน (Employee - orientation) กับมิติมุ่งผลผลิต (Production Orientation) แอนดรู ฮอลพิน (Andrew Halpin) เรียกว่า กิจสัมพันธ์ (Initiating Structure) กับ มิตรสัมพันธ์ (Consideration) เบลคกบมูตัน เรียกว่า มิติมุ่งที่ผลิตผล (Concern for Production) กับมิติมุ่งที่คน (Concern for People) แทนเนนบอม และชมิดท์ (Tannenbaum and Schmidt) ใช้คำว่าเอาหัวหน้าเป็นศูนย์กลาง (Boss-centered) กับเอาลูกน้องเป็นศูนย์กลาง (Subordinate-centered) เป็นต้น

สรุปได้ว่า แนวคิดด้านพฤติกรรมของผู้นำจะให้ความสำคัญและมุ่งศึกษาถึงลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มิได้ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์มากนักแต่ในความเป็นจริงอาจมีบางสถานการณ์ที่ต้องการผู้นำที่มีลักษณะเด่นเฉพาะแต่ไม่เสมอไปบางครั้งผู้นำที่มีลักษณะแตกต่างกันก็สามารถทำให้งานออกมานั้นประสบความสำเร็จได้ใกล้เคียงกันนอกจากนี้การศึกษาพฤติกรรมผู้นำยังถูกวิจารณ์ถึงความถูกต้องและเชื่อถือได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดการนำไปใช้และได้รับการยอมรับอยางเป็นสากลแต่ในช่วงเวลาต่อมาได้มีการศึกษาเปรียบเทียบข้ามวัฒนธรรม ซึ่งมีผลลัพธ์ที่สอดคล้องและตรงกันข้ามกับผลการศึกษาเริ่มต้นทำให้การสรุปผลไม่สมบูรณ์

3. ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ (Situation Leadership Theory) ทั้งทฤษฎีคุณลักษณะ และทฤษฎีพฤติกรรมภาวะผู้นำได้พยายามค้นหารูปแบบ ความเป็นผู้นำที่ดีที่สุดในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เป็นทฤษฎีสากล (Universal Theory) ปรากฏว่า ไม่มีรูปแบบภาวะผู้นำใด ที่เหมาะสมในทุกสถานการณ์ กระบวนทัศน์ทางภาวะผู้นำจึงเปลี่ยน เป็นการศึกษาที่แบบของผู้นำที่ขึ้นอยู่กับผู้ตามและสถานการณ์ หรือหมายถึงว่า คุณลักษณะหรือ พฤติกรรมแบบใดจะเป็นผลสำเร็จของความเป็นผู้นำในสถานการณ์ที่ต่างกัน ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ จึงเน้นที่ความสำคัญองค์ประกอบของสถานการณ์ ได้แก่ ลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมภายนอก และลักษณะนิสัยของ ผู้ตาม เป็นต้น องค์ประกอบต่างๆ เหล่านีจะมีผลต่อ ประสิทธิภาพของผู้นำขึ้นอยู่กับการรับรู้ของผู้นำที่มีต้อสถานการณ์นั้นๆ ผู้นำจะต้องปรับเปลี่ยน แบบของผู้นำให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์นั้น (Lussier and Achua. 2001 หน้า 17) การศึกษาผู้นำตามสถานการณ์มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. 2544 หน้า 53)

1. ตรวจสอบดูว่าองค์ประกอบใดบ้างมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้นำ

2. พิจารณาว่าองค์ประกอบใดสำคัญที่สุดภายใต้สถานการณ์นั้น

3. พยากรณ์ว่าพฤติกรรมผู้นำแบบใดจะมีประสิทธิผลมากที่สุด ภายใต้สถ้านการณ์นั้นๆ ผลจากการศึกษาสถานการณ์ในการเป็นผู้นำจะเสนอแนะว่า

1. ผู้นำจะทำอย่างไรหรือจะปฏิบัติอย่างไร

2. ผู้นำควรจะทำอย่างไรหรือควรจะปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในสถานการณ์ที่กาหนด

การศึกษาภาวะผู้นำโดยการศึกษาสถานการณ์นั้น ทำให้พอสรุปได้ว่า สถานการณ์ที่แตกต่างกันย่อมต้องการผู้นำที่แตกต่างกัน พฤติกรรมผู้นำแบบต่างๆ มีความเหมาะสมในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน ดังนั้น ประสิทธิผลของการเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับความสอดคล้องระหว่างแบบของผู้นำกับสถานการณ์นั้นๆ และสภาพแรงจูงใจของลูกน้องหรือผู้ตาม ความสำเร็จของการเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติงานของลูกน้อง (Owens. 1981 หน้า 158)

การศึกษาผู้นำตามสถานการณ์ที่สำคัญๆ ได้แก่ ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ของ ฟีดเลอร์ (Fiedler’s Contingency Model) ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ (Situation Theory) ของ เฮอร์เซย์ (Hersey) และแบลนชาร์ด (Blanchard) ทฤษฎีวิถีทางเป้าหมาย (Path-goal Theory) ของเฮาส์ (House) เป็นต้น ทฤษฎีเหล่านีพอสรุปยอได้ดังนี้ (เสริมศักดิ วิศาลาภรณ์. 2544 หน้า 53-56)

1. ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ของฟีดเลอร์ (Fiedler’s Contingency Model) ทฤษฎีนี้ มุ่งศึกษาเจตคติและแรงจูงใจของหัวหน้า ซึ่งจะทำให้เขาปฏิบัติต่อลูกน้องแตกต่างกัน ทฤษฎีประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ แบบของผู้นำกับสถานการณ์ การจัดจำแนกแบบของผู้นำนั้น

จะวัดลักษณะการติดต่อเกี่ยวข้องกับลูกน้องโดยใช้แบบทดสอบ LPC หรือ Least-preferred Co-workers Test คะแนนจากแบบทดสอบจะทำนายว่าผู้ตอบมีแรงจูงใจมุ่งงาน (Test-motivated) หรือ มีแรงจูงใจมุ่งสัมพันธ์ (Relationship-motivated) สำหรับสถานการณ์นั้น พิจารณาจาก องค์ประกอบทั้งสามดังนี้คือ

1.1 อำนาจตามตำแหน่ง (Position Power)

1.2 โครงสร้างของงาน (Task Structure)

1.3 สัมพันธภาพระหวางผู้นำกับสมาชิก (Leader-member Relations) จากการผสมผสานองค์ประกอบทั้งสามนี้จะทำให้เกิดสถานการณ์ขึ้น 8 สถานการณ์ จากสถานการณ์ที่ชื่นชอบมากที่สุดถึงสถานการณ์ที่ชื่นชอบน้อยที่สุดทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้นำแบบใดมีประสิทธิผลในสถานการณ์อย่างไร

2. ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ (Situation Theory) ของเฮอร์เซย์ และแบลนชาร์ด ทฤษฎีนี้มีจุดประสงค์เบื้องต้นเพื่อการฝึกอบรมผู้บริหารมากกว่าจะเป็นเครื่องชี้ทางเพื่อการวิจัย ทฤษฎีนี้พยายามที่จะให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างแบบของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลกับระดับวุฒิภาวะของผู้ตาม ฐานคติเบื้องต้นของทฤษฎีนี้ก็คือ ประสิทธิผลของผู้นำขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการจับคู่กันระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวุฒิภาวะของกลุ่มหรือบุคคล ส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วนของทฤษฎีนี้ คือ พฤติกรรมผู้นำกับสถานการณ์ แนวคิดเกี่ยวกับแบบของพฤติกรรมผู้นำนั้นอาศัยพื้นฐานจากแนวความคิดจากการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ และทฤษฎีสามมิติ ของเรดดิน ทำให้เกิดพฤติกรรมผู้นำใน 2 มิติ คือ พฤติกรรมมุ่งงาน (Task-behavior) กับพฤติกรรมมุ่งสัมพันธ์ (Relationship Behavior) จากการผสมผสานพฤติกรรมผู้นำทั้งสองมิตินี้ทำให้เกิด พฤติกรรมผู้นำขึ้น 4 แบบ ซึ้งประกอบด้วย แบบการมอบหมาย (Delegating) แบบมีส่วนร่วม (Participating) แบบการแนะ (Selling) และแบบสั่งการ (Telling) สำหรับสถานการณ์นั้น ทฤษฎีนี้พิจารณาจากตัวแปรเดียว คือ วุฒิภาวะของบุคคลหรือกลุ่ม โดยที่วุฒิภาวะตามทฤษฎีนี้ หมายถึง สมรรถภาพในการตั้งเป้าหมายไว้สูงแต่สามารถบรรลุถึงได้ ความเต็มใจและความสามารถที่จะรับผิดชอบและประสบการณ์เดิมของบุคคลหรือของกลุ่มเฮอร์เซย์และแบลนชาร์ด แบ่งสถานการณ์ ออกเป็น 4 อยางจากการมีวุฒิภาวะไปจนถึงการไม่มีวุฒิภาวะ

3. ทฤษฎีวิถีทาง - เป้าหมาย (Path-goal Theory) ของเฮาส์ ทฤษฎีวิถีทางเป้าหมายนี้อธิบายให้เห็นว่า ผู้นำมีอิทธิพลอย่างไรต่อการรับรู้หรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ได้บังคับบัญชาที่มีต่อเป้าหมายของงาน เป้าหมายส่วนตัว และวิถีทางที่จะบรรลุเป้าหมายนั้นๆ ผู้นำที่มีประสิทธิผล ตามแนวทฤษฎีนี้จึงพิจารณาจากสภาพทางจิตวิทยาของผู้ได้บังคับบัญชา มิใช่พิจารณาจาก ความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้น ผู้นำที่มีประสิทธิผลก็คือ ผู้นำที่เพิ่มพูนการยอมรับ ความพึงพอใจ และยกระดับแรงจูงใจให้ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ทฤษฎีวิถีทาง - เป้าหมายคล้ายๆ กับทฤษฎีสถานการณ์อื่นๆ คือ พิจารณาจากองค์ประกอบหลัก 2 อย่าง คือ พฤติกรรมผู้นำกับสถานการณ์ พฤติกรรมผู้นำแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบสั่งการ (Directive) แบบมุ่งความสำเร็จของงาน (Achievement-oriented) แบบสนับสนุน (Supportive) และแบบให้มีส่วนรวม (Participative) ทฤษฎีนี้ใช้แบบวัด LBDQ ฉบับที่ 12 (LBDQ Form XII) เป็นเครื่องมือจำแนกแบบของพฤติกรรมผู้นำ องค์ประกอบด้านสถานการณ์ของทฤษฎีนี้พิจารณาจากตัวแปร 2 ตัว คือ

1. คุณลักษณะส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชาที่พยายามฝ่าฟันเพื่อบรรลุเป้าหมายของงานและความพอใจของตน

2. ความกดดันและความต้องการของสิ่งแวดล้อมตัวแปรสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่จะทำให้สถานการณ์เป็นที่ชื่นชอบ ได้แก่

2.1 ภาระหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา

2.2 ระบบอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการขององค์การ

2.3 กลุ่มงาน

ข้อสรุปอย่างหนึ่งของทฤษฎีวิถีทาง - เป้าหมาย ก็คือ พฤติกรรมผู้นำที่ผู้ตามยอมรับ และพอใจก็คือ พฤติกรรมที่ทำให้ผู้ตามพอใจในขณะนี้หรือเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้ตามพอใจในอนาคต

สรุปได้ว่า การศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำในปัจจุบันได้แก่ ทฤษฎีคุณลักษณะทฤษฎีพฤติกรรม ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ สมารถนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมคือ พฤติกรรมที่มีลักษณะมุ่งทั้งงานและมุ่งความสัมพันธ์ ผู้นำควรแสดงพฤติกรรมทั้งสองในอัตราส่วน ต่างๆ ตามลักษณะของตน หรืออาจกล่าวได้ว่าผู้นำจะต้องเก่งทั้งคนและทั้งงาน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องที่

2.1.1 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534

ราชการส่วนภูมิภาค หมายถึง ราชการของกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ซึ่งได้แบ่งแยกออกไปดำเนินการในเขตการปกครองของประเทศ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในเขตการปกครองนั้นๆ โดยมีเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลางซึ่งได้รับการแต่งตั้งออกไปประจำในพื้นที่การปกครองต่างๆ ในส่วนภูมิภาคเป็นผู้ปฏิบัติราชการ โดยอยู่ใต้การบังคับบัญชาของราชการส่วนกลางที่ได้แบ่งมอบอำนาจให้ไปดำเนินการแทน โดยทั่วไปแล้วราชการส่วนภูมิภาคมีลักษณะสำคัญที่พอจะสรุปได้ดังนี้

1. การปกครองแบบราชการส่วนภูมิภาค เป็นการแบ่งอำนาจการปกครองจากส่วนกลางให้แก่ ผู้แทนราชการบริหารส่วนกลางซึ่งประจำอยู่ในส่วนภูมิภาค มิใช่เป็นการกระจายอำนาจปกครอง

2. เจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคยังอยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาของส่วนกลางโดยเฉพาะในเรื่องการแต่งตั้ง ถอดถอน มีวินัยเป็นเครื่องบังคับ และผู้มีอำนาจบังคับบัญชามีความรับผิดชอบใน ราชการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติไปตามคำสั่งของตนทุกประการ

3. ราชการส่วนภูมิภาคได้รับมอบอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการเฉพาะบางเรื่องบางประการเท่านั้น ราชการส่วนกลางมีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำวินิจฉัยสั่งการของส่วนภูมิภาคได้ ฉะนั้นผู้มีอำนาจสั่งการขั้นสุดท้ายก็คือราชการส่วนกลางนั่นเอง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 มาตรา 51 บัญญัติไว้ว่าให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ดังนี้

1. จังหวัด

2. อำเภอ

สำหรับกิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านนั้นมิได้มีการกำหนดให้เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคตามกฎหมายนี้ อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 มาตรา 68 บัญญัติว่า “การจัดการปกครองอำเภอ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องที่” ซึ่งก็คือ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ดังนั้น กิ่งอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน จึงจัดเป็นการปกครองท้องที่

จังหวัด

จังหวัดมาจากการรวมท้องที่หลายๆ อำเภอ ตั้งขึ้นเป็นจังหวัด การตั้ง ยุบและเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ จังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล จังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัดตามพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2524 ดังต่อไปนี้

1. นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์

2. ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็น ธรรมในสังคม

3. จัดให้มีการคุ้มครอง ปูองกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

4. จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้ารวดเร็วและมีคุณภาพ

5. จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะ ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้แบ่งส่วนราชการของจังหวัดดังนี้

1. สำนักงานจังหวัด มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปและการวางแผนพัฒนาจังหวัดของจังหวัดนั้น มีหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานจังหวัด

2. ส่วนต่างๆ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ได้ตั้งขึ้น มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการของ กระทรวง ทบวง กรม นั้นๆ มีหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดนั้นๆ เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชารับผิดชอบ

อำเภอ

ในจังหวัดหนึ่งให้มีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัดเรียกว่าอำเภอ การตั้ง ยุบ และ เปลี่ยนเขตอำเภอ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตอำเภอตามพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2524 ดังต่อไปนี้

1. อำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา 52/1 (1) (2) (3) (4) (5) และ (6) โดยให้นำความในมาตรา 52/1 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

2. ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีการบริการร่วมกันของหน่วยงานของรัฐในลักษณะศูนย์บริการร่วม

3. ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินการให้มีแผนชุมชน เพื่อรองรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด และกระทรวง ทบวง กรม

4. ไกล่เกลี่ยหรือจัดให้มีการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมตาม มาตรา 61/2 และมาตรา 61/3ให้แบ่งส่วนราชการของอำเภอดังนี้

1. สำนักงานอำเภอ มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของอำเภอนั้นๆ มีนายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบ

2. ส่วนต่างๆ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ได้ตั้งขึ้นในอำเภอนั้น มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวง ทบวง กรม นั้นๆ มีหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอนั้นๆ เป็นผู้ปกครอง บังคับบัญชารับผิดชอบ

2.2.2 ลักษณะการปกครองท้องที่

การจัดการปกครองท้องที่ ได้เริ่มต้นมาจากรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งทรงมีพระราชดำริให้มีการฟื้นฟูการปกครองระดับหมู่บ้านที่มาแต่เดิมขึ้นใหม่ เพราะทรงเล็งเห็นว่าการปกครองในระดับนี้จำเป็นและสำคัญยิ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจาก เป็นหน่วยการปกครองที่ใกล้ชิดกับราษฎรมากที่สุด โดยได้ทรงมีการทดลองจัดระเบียบการปกครอง ตำบล หมู่บ้าน ขึ้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อ ร.ศ.111(พ.ศ.2435) โดยให้ ราษฎรเลือกกันเองเป็นผู้ใหญ่บ้านแทนการแต่งตั้งโดยเจ้าเมืองตั้งแต่ก่อนนับแต่นั้นมาจึงได้มีการจัดระเบียบ การปกครองตำบล หมู่บ้าน ตามหัวเมืองต่างๆ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ.116 ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีการตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช 2457 ขึ้นใช้บังคับแทน และได้มีการใช้สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 กำหนดการจัดการปกครอง ท้องที่ ดังนี้ หมู่บ้าน ตำบล กิ่งอำเภอและอำเภอ

การจัดระเบียบการปกครองหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 การบริหารงานของหมู่บ้าน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ผู้ใหญ่บ้าน
2. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
3. คณะกรรมการหมู่บ้าน

ผู้ใหญ่บ้าน

หมู่บ้านหนึ่งมีผู้ใหญ่บ้าน 1 คน ทำหน้าที่ปกครองราษฎรในเขตหมู่บ้าน โดยมาจากการเลือกของราษฎรในหมู่บ้านนั้น

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

ประเภทของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน มี 2 ประเภท คือ

1. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง มีหมู่บ้านละ 2 คน เว้นแต่หมู่บ้านใดมีความจำเป็นต้องมีมากกว่า 2 คน ต้องขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย

2. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ หมู่บ้านใดจะมีได้ต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุมัติตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

คุณสมบัติของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ใหญ่บ้าน มีที่มาจากผู้ใหญ่บ้านและกำนันท้องที่เป็นผู้ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกราษฎรที่มีคุณสมบัติ แล้วให้กำนันรายงาน ไปยังนายอำเภอเพื่อออกหนังสือสำคัญแต่งตั้ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี ถ้าตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านว่างลง ผู้ที่ได้รับคัดเลือกขึ้นมาแทนจะอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ที่ตนแทน

ตำบล

ตำบลเป็นหน่วยการปกครองท้องที่ ที่รองลงมาจากอำเภอหรือกิ่งอำเภอ การจัดการปกครองตำบลเป็นไปตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ซึ่งกำหนดให้ตำบล ประกอบด้วยหลายๆ หมู่บ้านรวมกัน การจัดระเบียบปกครองตำบล การบริหารราชการตำบลมีพนักงานปกครองตำบล ดังนี้ คือ

1. กำนัน
2. แพทย์ประจำตำบล
3. สารวัตรกำนัน

กำนัน

ในตำบลหนึ่ง มีกำนันคนหนึ่งเป็นผู้ปกครองและรับผิดชอบในการดูแลทุกข์สุขของประชาชนทุกหมู่บ้านทั่วทั้งตำบลนั้น

ให้นายอำเภอเรียกประชุมผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น เพื่อปรึกษาหารือคัดเลือกผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งในตำบล ขึ้นเป็นกำนัน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการคัดเลือกกำนัน พ.ศ.2551 กำนันได้รับเงินค่าตอบแทนรายเดือน ซึ่งมิใช่เป็นเงินเดือน เพราะไม่ได้มีฐานะเป็นข้าราชการแต่เป็นพนักงานฝ่ายปกครอง

แพทย์ประจำตำบล

การดำรงตำแหน่งของแพทย์ประจำตำบลต้องให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านประชุมพร้อมกันเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติต่อไปนี้ คือ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยและมีความรู้ในวิชาแพทย์แผนปัจจุบันหรือแผนโบราณ ตลอดจนเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในตำบลนั้นเว้นแต่ผู้ที่เป็นแพทย์ประจำตำบลใกล้เคียงกันและยอมกระทำการรวมเป็นสองตำบลและต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

เมื่อเลือกผู้มีคุณสมบัติแล้ว จึงเสนอชื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งเป็นแพทย์ประจำตำบลแพทย์ประจำตำบลมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ การช่วยเหลือกำนันผู้ใหญ่บ้านคิดอ่านและจัดการรักษา ความสงบเรียบร้อยในตำบล ป้องกันและตรวจตราความเจ็บไข้ได้ป่วยที่เกิดขึ้นแก่ราษฎรในตำบลนั้นและตำบลใกล้เคียง ตลอดจนรายงานโรคระบาดร้ายแรงแก่กำนันและนายอำเภอท้องที่

สารวัตรกำนัน

ในตำบลหนึ่งๆ ให้มีสารวัตรกำนันจำนวน 2 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยและรับใช้สอยของกำนัน ผู้ที่จะเป็นสารวัตรกำนันนี้แล้วแต่กำนันจะร้องขอให้เป็น แต่ต้องได้รับ ความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดด้วยจึงเป็นได้และกำนันมีอำนาจเปลี่ยนสารวัตรกำนันได้

ประวัติความเป็นมาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ในชนบทของไทยเราแต่เดิมมานั้นมีลักษณะเป็นสังคมที่ประชาชนอาศัยกันเป็นกลุ่มในแต่ละกลุ่มมีหัวหน้าทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองคอยดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในกลุ่มอย่างใกล้ชิด

ต่อมาเมื่อประชาชนมีจำนวนมากขึ้นปัญหาต่างๆ ก็มากขึ้น ความเป็นอยู่ของประชาชนก็เปลี่ยนไปทำให้อยู่ร่วมกันเป็นหลักแหล่งเป็นชุมชนมากขึ้น มีอาณาเขตแน่นอนและมีแบบแผนการจัดการปกครองอย่างเป็นทางการยิ่งขึ้น

จากหลักฐานที่มีอยู่พอสันนิษฐานได้ว่า ในสมัยสุโขทัยนั้นแบ่งการปกครองออกเป็น มณฑล แต่ละมณฑลมีเมืองในสังกัดซึ่งแยกออกเป็นเมืองเอก เมืองโท ตรีและจัตวา โดยแต่ละเมืองมีการปกครอง ดังนี้

- เจ้าเมือง (มีตำแหน่งต่างกันตามชั้นของเมือง) ปกครองหลายหมื่นหลังคาเรือนและมีปลัดเมืองเป็นผู้ช่วย

- นายแขวงหรือนายอำเภอ ปกครองราวหมื่นหลังคาเรือน ขึ้นตรงต่อเจ้าเมือง

- นายแคว้นหรือกำนัน ปกครองคนราวพันหลังคาเรือน ขึ้นตรงต่อนายแขวง

- นายบ้านหรือผู้ใหญ่บ้าน ปกครองราวร้อยหลังคาเรือน ขึ้นตรงต่อนายแคว้น

ต่อมาสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองหลวงของไทยมีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่า ได้มีการจัดระเบียบการปกครองประเทศแยกย่อยลงไปอีก กล่าวคือ มีการจัดระเบียบการปกครองท้องที่ภายในเมืองหนึ่งๆ ทั้งหัวเมืองชั้นนอกและหัวเมืองชั้นใน โดยแบ่งเมืองออกเป็นแขวง แขวงบ่งออกเป็นตำบล ตำบลแบ่งออกเป็นบ้าน ซึ่งเป็นที่รวมของหลายๆ ครัวเรือน แต่มิได้กำหนดจำนวนคนหรือจำนวนบ้านไว้ นอกจากนี้ยังให้มีผู้ปกครองโดยเฉพาะ ได้แก่ บ้านมีผู้ใหญ่บ้านซึ่งเจ้าเมืองแต่งตั้งเป็นหัวหน้า เมื่อหลายบ้านรวมกันเป็นตำบลก็มีกำนันเป็นหัวหน้า และมักได้รับบรรดาศักดิ์เป็น “พัน” และหลายตำบลรวมกันเป็นแขวง มีหมื่นแขวงเป็นผู้ปกครอง หลายแขวงรวมกันเป็น “เมือง” มีผู้รั้งหรือพระยามหานครเป็นผู้ปกครอง เมืองนี้มีลักษณะคล้ายจังหวัดในปัจจุบัน ส่วนแขวงเทียบเท่าอำเภอ การปกครอง รูปแบบนี้เป็นหลักที่ยึดถือมาจนกระทั่งถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า รัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบการปกครองของราชอาณาจักรไทยครั้งสำคัญโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ การปกครองระดับหมู่บ้านและตำบลนั้น ได้มีการทดลองตั้งผู้ใหญ่บ้านและกำนันขึ้นปกครองหมู่บ้าน และตำบลเป็นครั้งแรกที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปีพ.ศ.2435 ทั้งนี้เพื่อศึกษา ปัญหาและแนวทางปรับปรุงแก้ไขซึ่งการจัดการปกครองหมู่บ้านและตำบลใหม่ นี้มีลักษณะแตกต่างจากเดิมหลายประการ โดยเฉพาะในด้านกระบวนการ ซึ่งปรากฏในเนื้อหาจดหมายของพระยามหาอำมาตยาธิบดี (เส็ง วิริยศิริ) ครั้งยังเป็นหลวงเทศาจิตรวิจารณ์ ผู้ได้รับมอบหมายให้ทดลอง ตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ความว่า

“ในขั้นต้นทำบัญชีสำมะโนครัวบ้านที่จะจัดเป็นหมู่บ้านและตำบลก่อน เสร็จแล้วจึงลงมือจัดตั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ต่อไป คือไปจัดครอบครัวที่เป็นเจ้าของบ้านใกล้ชิดติดต่อกันราว 10 เจ้าของ เจ้าของหนึ่งจะมีเรือนกี่หลังก็ตามรวมเข้าเป็นหมู่บ้าน แล้วเชิญเจ้าของบ้านมาประชุมกันในวัดพร้อม

ด้วยราษฎรอื่นๆ เมื่อถามทราบว่าใครผู้ใดเป็นเจ้าบ้านแล้วก็ให้มาร่วมกันขอให้เลือกกันในหมู่ของเขาที่มาประชุมว่า ควรจะให้ใครเป็น “ผู้ใหญ่” สังเกตดูเขาตรึกตรองกันมากซุบซิบปรึกษาหารือกันเห็นจะเป็นด้วยเรื่องเกรงใจกัน แต่ในที่สุดก็ได้ความเห็น โดยมากกว่าใครในพวกของเขาที่มา ประชุมนั้นควรจะเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้วข้าพระพุทธเจ้าก็เขียนใบตั้งชั่วคราวให้เขาถือไว้ จนกว่าจะได้ มีหมายตั้งออกให้ใหม่ตามทางราชการ

เมื่อได้จัดตั้งผู้ใหญ่บ้านได้พอสมควรที่จะจัดตั้งเป็นตำบลไว้แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าก็ได้ไปประชุมที่ศาลาวัดพร้อมด้วยราษฎรในท้องที่นั้น เชิญผู้ใหญ่บ้านในตำบลที่ข้าพระพุทธเจ้าให้เลือกตั้งไว้แล้วมาประชุมพร้อมกันแล้วขอให้ผู้ใหญ่บ้านเหล่านั้นเลือกผู้ใหญ่คนหนึ่งในหมู่ของเขาว่าใครจะควรได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าว่าการตำบล เมื่อเขาพร้อมกันเห็นควรผู้ใดแล้ว ข้าพระพุทธเจ้าก็ออกหมาย ตั้งชั่วคราวให้เขาเป็นกำนันตำบลนั้น แล้วข้าพระพุทธเจ้าไปทำอย่างเดียวต่อๆ ไปทุกตำบล

ตำบลใดที่ข้าพระพุทธเจ้าไปจัดตั้งกำนันในวันแรกในวัดใด ข้าพระพุทธเจ้าอาราธนาพระภิกษุในวัดนั้นมาประชุมอยู่ด้วย พอใครได้รับเลือกตั้งแล้ว ก็นิมนต์ให้สวดชยันโตให้พร”

นอกจากทดลองตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้ว ยังมีการศึกษาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมโดยดูสภาพท้องที่และความเป็นอยู่ทั่วไปของประชาชน โดยสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพเสนาบดีคนแรกของกระทรวงมหาดไทย ได้เสด็จออกตรวจราชการหัวเมืองต่างๆ และยังทรงมอบหมายให้หลวงเทศาจิตรวิจารณ์เดินทางไปดูงานการปกครองของประเทศพม่าและมลายู หลังจากนั้นได้จัดประชุม ข้าหลวงเทศาภิบาลเพื่อปรึกษาความเห็นและรับฟังข้อเท็จจริงของแต่ละท้องที่เมื่อปรากฏว่าโครงการทดลองตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนี้ประสบผลสำเร็จด้วยดี จึงได้วางรูปแบบการปกครองระดับหมู่บ้านตำบล เรียกว่า “การปกครองท้องที่” อย่างเป็นทางการขึ้นเป็นส่วนหนึ่งในการปกครองประเทศ และได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ.116 ขึ้นใช้บังคับทั่วประเทศ โดยประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม ร.ศ.116 (พ.ศ.2440) ข้อความและหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่ ของพระราชบัญญัตินี้ ได้ใช้เป็นหลักในการปกครองท้องที่ของประเทศไทยสืบมา นับว่าเป็นกฎหมาย ฉบับแรก ที่ได้กำหนดการจัดระเบียบตำบลและหมู่บ้านรวมทั้งกำหนดหน้าที่ไว้อย่างละเอียดเพื่อให้ เจ้าหน้าที่ตรวจตราดูแลทุกข์สุขของราษฎรตามท้องที่ต่างๆ ต่างพระเนตรพระกรรณ สร้างความเป็น ธรรมในการปกครองบ้านเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุดเด่นของกฎหมายฉบับนี้ที่กำหนดให้มีการเลือก ผู้ใหญ่บ้านเป็นเพราะราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว ที่จะให้ราษฎรมีดอกาส ใช้สิทธิ ในการปกครองตนเองด้วย

หลังจากที่ได้ประกาศพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ.116 มาเป็นเวลานานประมาณ 17 ปี ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 จึงได้ทรงประกาศยกเลิก และประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ขึ้นใช้บังคับแทนและถือเป็นหลักในการจัดระเบียบการปกครองตำบล หมู่บ้าน สืบมาจนทุกวันนี้

การแต่งตั้งและพ้นจากตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ได้กล่าวถึงการแต่งตั้งและพ้นจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนันไว้ ดังนี้

ก. ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ใหญ่บ้านมาจากการเลือกของราษฎร โดยคุณสมบัติของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ประกอบด้วย

1. มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือก

2. ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

3. ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

4. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำ และมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนจนถึงวันเลือก

สำหรับคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับเลือกผู้ใหญ่บ้าน จะต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

2. อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันรับเลือก

3. มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำและมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีจนถึงวันเลือกและเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน

4. เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

6. ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

7. ไม่เป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือของรัฐวิสาหกิจหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือลูกจ้างของเอกชนซึ่งมีหน้าที่ทำงานประจำ

8. ไม่เป็นผู้มีอิทธิพลหรือเสียชื่อในทางพาลหรือทางทุจริต หรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม

9. ไม่เป็นผู้เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะทุจริตต่อหน้าที่ และยังไม่พ้นกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

10. ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ และยังไม่พ้นกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันพ้นโทษ

11. ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยศุลกากร กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ในฐานความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด ที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้ กฎหมายว่าด้วยที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง และกฎหมายว่าด้วยการพนันในฐานความผิดเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก

12. ไม่เป็นผู้เคยถูกให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา 14 (6) หรือ (7) และยังไม่พ้นกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันถูกให้ออก

13. ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และยังไม่พ้นกำหนดเวลาสิบปีนับแต่วันถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

14. มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ เว้นแต่ในท้องที่ใดไม่อาจเลือกผู้มีพื้นความรู้ดังกล่าวได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาจประกาศในราชกิจจานุเบกษายกเว้นหรือ ผ่อนผันได้

15. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างเสียสิทธิในกรณีที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเหตุที่ต้องมีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน

การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านนั้นมีสาเหตุที่มา 2 ประการ คือ

1. มีการจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่

2. ผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านว่างลง

ซึ่งจะต้องมีการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ ผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านนั้นว่างลง

วิธีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ให้กระทำโดยวิธีลับ โดยคณะกรรมการเลือก ซึ่งนายอำเภอทำหน้าที่ประธานและเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือก กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการหรือพนักงาน ส่วนท้องถิ่นในอำเภอนั้น จำนวนไม่เกิน 9 คน และกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นอีก 1 คน ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ.2551 เมื่อเลือก

ผู้ใดแล้วนายอำเภอจะเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง และรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญให้ไว้เป็นหลักฐาน

การพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ใหญ่บ้านจะต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

1. มีอายุครบหกสิบปี

2. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้ลาอุปสมบทหรือบรรพชาตามประเพณี มิให้ถือว่ามีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12 (5)

3. ตาย

4. ได้รับอนุญาตจากนายอำเภอให้ลาออก

5. หมู่บ้านที่ปกครองถูกยุบ

6. เมื่อราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11 ในหมู่บ้าน นั้นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11 ทั้งหมด เข้าชื่อกันขอให้ออกจากตำแหน่ง ในกรณีเช่นนั้นให้นายอำเภอสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

7. ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้รับรายงานการสอบสวนของ นายอำเภอว่าบกพร่องในหน้าที่ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง

8. ไปเสียจากหมู่บ้านที่ตนปกครองติดต่อกันเกินสามเดือน เว้นแต่เมื่อมีเหตุอันสมควรและได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

9. ขาดการประชุมประจำเดือนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่นายอำเภอเรียกประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันควร

10. ถูกปลดออกหรือไล่ออกจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

11. ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งต้องทำอย่างน้อยทุกห้าปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งตาม (8) ให้นายอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบโดยเร็วด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดตาม (11) ต้องกำหนดให้ราษฎรในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านด้วย

ข. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

หมู่บ้านหนึ่งจะประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง 2 คน และผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด การเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านให้ ผู้ใหญ่บ้านร่วมพิจารณากับกำนัน เมื่อผู้ใดได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หรือผู้ช่วย 18 ผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ให้กำนันรายงานไปยังนายอำเภอเพื่อออกหนังสือสำคัญไว้เป็นหลักฐาน โดยให้ถือว่าดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่นายอำเภอออกหนังสือสำคัญผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี ถ้าตำแหน่งว่างลงให้มีการคัดเลือก แทนโดยผู้ที่ได้รับคัดเลือกแทนนี้จะอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

การพ้นจากตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจะต้องออกจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 12

2. มีเหตุเช่นเดียวกับที่ผู้ใหญ่บ้านต้องออกจากตำแหน่งตามมาตรา 14 (2) ถึง (7)

3. เมื่อผู้ใหญ่บ้านต้องออกจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านต้องออกจากตำแหน่งด้วย

4. ครบวาระการดำรงตำแหน่ง

การรักษาการแทนผู้ใหญ่บ้าน

ถ้าผู้ใหญ่บ้านจะทำการในหน้าที่ไม่ได้ในครั้งหนึ่ง ให้มอบหน้าที่ให้แก่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน จนกว่าจะทำการในหน้าที่ได้และต้องรายงานให้กำนันทราบ และถ้าเกิน 15 วัน ก็ให้กำนันรายงานนายอำเภอทราบด้วย

ค. กำนัน

นายอำเภอจัดให้มีการประชุมคัดเลือกกำนัน โดยเปิดเผยและต้องมีผู้ใหญ่บ้านมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงครบองค์ประชุม ผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งมีสิทธิเสนอชื่อผู้ใหญ่บ้านหรือเสนอชื่อตนเองเป็นกำนันได้หนึ่งคน และต้องอยู่ในที่ประชุมและต้องยินยอมด้วย ถ้ามีการเสนอชื่อมากกว่าหนึ่งคนให้ออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีลับ

วิธีการคัดเลือกกำนัน เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการคัดเลือกกำนัน พ.ศ. 2551 และเมื่อที่ประชุมลงคะแนนเสียงส่วนมากเลือกผู้ใด ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นกำนันและให้นายอำเภอรายงานผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญให้ไว้เป็นหลักฐาน

กำนันจะต้องออกจากตำแหน่งเมื่อ

1. เมื่อต้องออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน

2. ลาออก

3. ตำบลที่ปกครองถูกยุบ

4. ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออกจากตำแหน่ง เพราะพิจารณาเห็นว่ามีความบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เพียงพอกับตำแหน่ง

5. ถูกปลดหรือถูกไล่ออกจากตำแหน่ง

ทั้งนี้ การออกจากตำแหน่งตาม ข้อ 2,3 และ 4 ไม่ถือว่าต้องออกจากตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านด้วยถ้าตำแหน่งกำนันว่างลง ต้องมีการคัดเลือกกำนันขึ้นใหม่ภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ นายอำเภอทราบการว่างนั้น

การทำการแทนกำนัน

ถ้ากำนันทำการในหน้าที่ไม่ได้ในชั่วคราวเวลาใด ให้มอบอำนาจและหน้าที่ไว้แก่ ผู้ใหญ่บ้านคนใดคนหนึ่งซึ่งอยู่ในตำบลเดียวกันให้ทำการแทน และให้ผู้แทนนี้มีอำนาจเต็มที่ในตำแหน่ง กำนัน แต่การที่กำนันจะมอบหมายหน้าที่แก่ผู้ใหญ่บ้านทำการแทนเช่นนี้ให้บอกผู้ใหญ่บ้านทั้งหลาย ในตำบลเดียวกันและบอกนายอำเภอให้ทราบด้วย

ง. สารวัตรกำนัน

ตำบลหนึ่งจะมีสารวัตรกำนันเป็นผู้ช่วยและรับใช้สอยของกำนัน จำนวน 2 คน สารวัตรกำนันมาจากการคัดเลือกของกำนัน แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด กำนันมีอำนาจเปลี่ยนสารวัตรกำนันได้

จ. แพทย์ประจำตำบล

แพทย์ประจำตำบลมาจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น ประชุมพร้อมกันเลือกผู้มีความรู้ในวิชาแพทย์ เป็นแพทย์ประจำตำบล 1 คน มีหน้าที่จัดการปูองกันโรคภัยไข้เจ็บของราษฎรในตำบลนั้น

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานการเลือกแพทย์ประจำตำบลแล้วให้พิจารณาแต่งตั้ง โดยผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยและมีถิ่นที่อยู่ในตำบลนั้นเว้นแต่ผู้ที่เป็นแพทย์ประจำตำบลใกล้เคียงกันยอมกระทำการรวมเป็นสองตำบล ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรก็แต่งตั้งได้

เหตุที่แพทย์ประจำตำบลต้องออกจากตำแหน่ง เหมือนกับเหตุที่กำนันต้องออกจากตำแหน่งทุกประการ

2.2.3 บทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

ปัจจุบัน บทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และแก้ไขเพิ่มเติม สามารถจำแนกออกมาได้เป็น 8 หมวด ดังนี้

1. การใช้อำนาจหน้าที่ปกครองราษฎร ในการปกครองระดับตำบล หมู่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ที่ได้รับเลือกจากราษฎร ให้ทำหน้าที่ปกครองดูแลทุกข์สุขราษฎรอำนาจหน้าที่ในการปกครองราษฎร ประกอบด้วย

1.1 ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ปกครองบรรดาราษฎรที่อยู่ในเขตหมู่บ้าน (มาตรา 10)

1.2 ผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นหัวหน้าของราษฎรในหมู่บ้านของตน (มาตรา 27)

1.2.1 อำนวยความเป็นธรรมและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน (มาตรา 27 ข้อ 1)

1.2.2 สร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้านรวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีในท้องที่ (มาตรา 27 ข้อ 2)

1.2.3 ประสานหรืออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรในหมู่บ้านในการติดต่อหรือรับบริการกับส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 27 ข้อ 3)

1.2.4 รับฟังปัญหาและความเดือดร้อน ทุกข์สุขและความต้องการที่จำเป็นของราษฎรในหมู่บ้าน แจ้งต่อส่วนราชการของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การแก้ไขหรือช่วยเหลือ (มาตรา 27 ข้อ 4)

1.2.5 ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หรือการให้บริหารส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 27 ข้อ 5)

1.2.6 ควบคุมดูแลราษฎรในหมู่บ้านให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยกระทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎรตามที่ทางราชการได้แนะนำ (มาตรา 27 ข้อ 6)

1.3 ปฏิบัติตามภารกิจ หรืองานอื่นตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือตามที่กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ มอบหมาย (มาตรา 27 ข้อ 11)

2. การรายงานต่อทางราชการ ในการดูแลรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน ตลอดจนการปูองกันและระงับเหตุร้าย การรายงานเหตุการณ์ผิดปกติที่เกิดขึ้นในตำบลหมู่บ้าน ซึ่งอาจเป็นคุณหรือโทษแก่ชุมชนประชาชนหรือต่อประเทศชาติให้ทางราชการทราบเป็นหน้าที่สำคัญของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะเป็นผู้ปกครองดูแลรับผิดชอบ เขตปกครองนั้นๆ เพื่อ จะได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและป้องกันมิให้เกิดเหตุลุกลาม ใหญ่โตขึ้นหรือเป็นการ ปราบปรามเหตุร้ายนั้นได้โดยเด็ดขาดรวดเร็ว การรายงานต่อทางราชการ ประกอบด้วย

2.1 ถ้าความทุกข์ภัยเกิดแก่ลูกบ้าน ซึ่งจะต้องขอความป้องกันจากรัฐบาล เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะนำความแจ้งต่อเจ้าพนักงานปกครอง ตั้งแต่กำนัน นายอำเภอ เป็นต้น ขึ้นไปโดยลำดับ (มาตรา 27 ข้อ 2)

2.2 ถ้าผู้ใหญ่บ้านรู้เห็นเหตุการณ์แปลกประหลาดอันใดที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตนหรือในลูกบ้านของตนซึ่งอาจจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ราชการบ้านเมืองก็ดี แก่ประชาชนในที่นั้นก็ดี

ยกตัวอย่างข้างฝ่ายโทษ ดังรู้เห็นว่า ผู้คนมีทรัพย์สิ่งของแปลกประหลาดอันน่าสงสัยว่าเป็นของที่ได้มาโดยทางโจรกรรมก็ดีหรือว่าถ้าเห็นผู้คนล้มตาย หรือมีบาดแผลอันควรสงสัยว่าจะมีผู้อื่นกระทำเอาโดยทุจริต หรือไปกระทำทุจริตต่อผู้อื่นแล้วจึงเกิดเหตุขึ้นก็ดี เหล่านี้เป็นต้น ให้รีบนำความแจ้งต่อกำนันนายตำบลของตน (มาตรา 27 ข้อ 5)

2.3 ปฏิบัติตามคำสั่งของกำนัน หรือทางราชการ และรายงานเหตุการณ์ที่ไม่ปกติซึ่งเกิดขึ้นในหมู่บ้านให้กำนันทราบพร้อมทั้งรายงานต่อนายอำเภอด้วย (มาตรา 27 ข้อ 18)

2.4 ถ้ากำนันรู้เห็นเหตุทุกข์ร้อนของราษฎร หรือการแปลกประหลาดเกิดขึ้นในตำบลต้องรีบรายงานต่อกรมการอำเภอให้ทราบ (มาตรา 36)

2.5 ในการที่จะทำรายงานประจำ หรือรายงานจรอย่างใดๆ ยื่นต่อกรมการอำเภอ กำนันจะเรียกประชุมผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลในตำบลนั้น พร้อมกับตรวจสอบก่อนและจะให้ลงชื่อเป็นพยานในรายงานก็ได้ (มาตรา 58)

3. การนำข้อราชการไปประกาศแก่ราษฎร หรือการประชุมอบรมชี้แจงข่าวสารแก่ราษฎรเป็นสิ่งสำคัญทางการปกครอง เนื่องจากการทำความเข้าใจร่วมกันเป็นพื้นฐานสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ถือว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นตัวกลางระหว่าง ราชการและประชาชนในการที่จะนำข่าวสารข้อมูลทางราชการทราบ หน้าที่ตามข้อนี้ ได้แก่ 3.1 จัดให้มีการประชุมราษฎรและคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นประจำอย่างน้อย เดือนละหนึ่งครั้ง (มาตรา 27 ข้อ 9)

3.2 ปฏิบัติตามคำสั่งของกำนันหรือทางราชการและรายงานเหตุการณ์ที่ไม่ปกติซึ่งเกิดขึ้นในหมู่บ้านให้กำนันทราบ พร้อมทั้งรายงานต่อนายอำเภอด้วย (มาตรา 27 ข้อ 10)

3.4 ในเวลาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอมีหมายให้ประกาศข้อราชการอันใดแก่ราษฎร กำนันจะเรียกประชุมผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้น พร้อมกับชี้แจงให้เป็นที่เข้าใจข้อราชการอันนั้นแล้ว ให้รับข้อราชการไปประกาศแก่ราษฎรอีกชั้นหนึ่งก็ได้ (มาตรา 59)

4. การจัดทำทะเบียนการจัดทำทะเบียนในท้องที่ เป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญด้านการปกครองที่จะต้องจัดทำเพื่อให้ได้ทราบเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือปรากฏการณ์ต่างๆ ภายในเขตปกครองอันเกี่ยวกับจำนวนประชาชน จำนวนครอบครัว จำนวนสัตว์พาหนะ และลักษณะพื้นที่ในเขตรับผิดชอบ ข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว นอกจากจะเป็นประโยชน์แก่การปกครองและงานใน หน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้วยังจะสามารถประสานงาน กับทางราชการเมื่อเกิดเหตุและชี้แนะ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องที่ทางราชการทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญในเชิงสถิติข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาด้านต่างๆ ของทางราชการ

4.1 อบรมหรือชี้แจงในราษฎรมีความรู้ความเข้าใจในข้อราชการ กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ สามารถเรียกราษฎรมาประชุมได้ตามสมควร อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานทะเบียน ได้แก่

4.1.1 เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะทำบัญชีสำมะโนครัวในหมู่บ้านของตน และคอยแก้ไขบัญชีนั้นให้ถูกต้องเสมอ (มาตรา 27 ข้อ 4)

4.1.2 ถ้ามีคนจรแปลกหน้านอกสำมะโนครัวหมู่บ้านนั้นเข้ามาอาศัยเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านจะต้องไต่ถามให้รู้จักตัว และรู้เหตุการณ์ที่มาอาศัยถ้าเห็นว่าไม่ได้มาโดยสุจริตให้เอาตัวผู้นั้นส่งกำนันนายตำบลของตน (มาตรา 27 ข้อ 6)

4.1.3 ให้กำนันดูแลคนเดินทาง ซึ่งไม่มีเหตุสมควรสงสัยว่าจะเป็นผู้ร้ายให้ได้มีที่พักตามสมควร (มาตรา 38)

4.1.4 ถ้าผู้เดินทางด้วยราชการจะต้องการคนนำทาง หรือขาดแคลนพาหนะเสบียง อาหารลงในระหว่างทางและจะต้องขอต่อกำนันให้ช่วยสงเคราะห์ กำนันต้องช่วยจัดหาให้ตามที่จะทำได้ ถ้าหากว่าการที่จะช่วยเหลือนั้นจะต้องออกราคาจ้างเพียงใด ให้กำนันเรียกเอาแก่ผู้เดินทางนั้น (มาตรา 39)

4.1.5 กำนันต้องรักษาบัญชีสำมะโนครัวและทะเบียนบัญชีของรัฐบาลในตำบลนั้นและคอยแก้ไขเพิ่มให้ถูกต้องตรงกับบัญชีของผู้ใหญ่บ้าน (มาตรา 41)

4.1.6 เมื่อผู้ใหญ่บ้านนำคนจรแปลกหน้านอกสำมะโนครัวตำบลมาส่งกำนันให้กำนันปรึกษาหารือกับผู้ใหญ่บ้าน เมื่อเห็นสมควรจะขับไล่ผู้นั้นออกไปเสียจากท้องถิ่นที่ ตำบลนั้นก็ได้ (มาตรา 53)

4.1.7 การที่จะสำรวจสำมะโมครัวและจดทะเบียนบัญชีต่างๆ เพื่อประโยชน์ในราชการ เช่น การที่จะสำรวจสำมะโนครัวและบัญชีไร่นาและสิ่งของ ต้องพิกัดภาษีอากรในตำบลนั้น กำนันจะเรียกผู้ใหญ่บ้านทั้งปวงประชุมกันตรวจบัญชีให้ถูกต้อง และให้ลงชื่อ พร้อมกับเป็นพยานใน บัญชีที่จะยื่นต่อเจ้าพนักงานก็ได้ (มาตรา 57)

5. กิจการสาธารณะประโยชน์ในการปกครองระดับตำบล หมู่บ้าน กำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผู้ได้รับเลือกจากราษฎรในตำบลหมู่บ้านนั้นมีอำนาจปกครองดูแลทุกข์สุขของราษฎรเป็น หน้าที่โดยตรงของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่จะต้องดูแลเอาใจใส่ในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นผู้คุ้นเคยกับสภาพท้องที่จะต้องรู้ความต้องการและปัญหาของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหา ปัดเป่าความเดือนร้อนแก่ราษฎร และปฏิบัติการตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้โดยเคร่งครัด อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจสาธารณะประโยชน์ ได้แก่

5.1 ถ้าเกิดจลาจล ฆ่ากันตาย ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ไฟไหม้ หรือเหตุร้ายสำคัญใดๆ ในตำบลหรือมีเหตุควรสงสัยว่าลูกบ้านคนใดในตำบลนั้น บางคนจะเกี่ยวข้องเป็นโจรผู้ร้ายเป็นหน้าที่

ของกำนันต้องเรียกผู้ใหญ่บ้าน และลูกบ้านในตำบลออกช่วยต่อสู้ติดตามจับผู้ร้าย หรือ ติดตามเอาของกลางคืน หรือดับไฟ หรือช่วยอย่างอื่นตามสมควรแก่การโดยเต็มกำลัง (มาตรา 37)

5.2 ผู้ใหญ่บ้านเห็นลูกบ้านของตนคนใดแสดงความอาฆาตมาดร้ายแก่ผู้อื่นก็ดี หรือเป็นคนจรจัดไม่ปรากฏการทำมาหาเลี้ยงชีพ และไม่สามารถจะชี้แจงให้เห็นความบริสุทธิ์ของตนได้ก็ดีผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจที่จะเรียกลูกบ้านคนนั้นมาไต่ถามและว่ากล่าวสั่งสอน ถ้าไม่ฟังให้เอาตัวส่งกำนันจัดการตามความในมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 27 ข้อ 8)

5.3 กำนันต้องร่วมมือและช่วยเหลือนายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองปูองกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในตำบลนั้น (มาตรา 40)

5.4 ถ้าลูกบ้านผู้ใดไปตั้งทับกระท่อมหรือเรือนโรงอยู่ในที่เปลี่ยวในตำบลนั้น ซึ่งน่ากลัวจะเป็นอันตรายด้วยโจรผู้ร้าย หรือน่าสงสัยว่าจะเป็นสำนักโจรผู้ร้าย การอย่างนี้ให้กำนันกับผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นประชุมปรึกษากันดู เมื่อเห็นเป็นการสมควรแล้วจะบังคับให้ลูกบ้านคนนั้นย้ายเข้ามาอยู่เสียในหมู่บ้านราษฎรก็ได้ และให้นำความแจ้งต่อกรมการอำเภอด้วย (มาตรา 54)

5.5 ในเวลาใดจะมีอันตรายแก่การทำมาหากิจของลูกในตำบลนั้น เช่น โรคภัยไข้เจ็บติดต่อเกิดขึ้น หรือน้ำมากหรือน้ำน้อยเกินไป เป็นต้น ให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน ปรึกษาหารือกันในการที่จะปูองกันแก้ไขเยียวยาภยันตรายด้วยอาการที่แนะนำลูกบ้านให้ทำอย่างไรหรือลดแรงช่วยกันได้ประการใด กำนันมีอำนาจที่จะบังคับการนั้นก็ได้ ถ้าเป็นการเหลือกำลังให้ร้องเรียนต่อกรมการอำเภอและผู้ว่าราชการเมืองของกำลังรัฐบาลช่วย (มาตรา 56)

5.6 ในเวลาใดมีการนักขัตฤกษ์ หรือประชุมชนเป็นการใหญ่ในตำบลนั้นกำนันจะเรียกผู้ใหญ่บ้านช่วยพิทักษ์รักษาความเรียบร้อยในที่อันนั้น ถ้าแลเป็นการจำเป็นแล้วจะขอแรง ราษฎรช่วยก็ได้ (มาตรา 60)

6. การปูองกันโรคติดต่อ การรักษาสุขภาพอนามัยของราษฎรนับเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของการักษาความสงบเรียบร้อย เพราะสุขภาพของราษฎรย่อมเป็นรากฐานและบ่อเกิดแห่งความสุขสมบูรณ์ ก็จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะทางด้านผลิตและการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามทางสังคม

6.1 จัดการปูองกันโรคติดต่อ หรือโรคระบาดซึ่งเกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้นใน หมู่บ้านเพื่อมิให้ติดต่อลุกลามมากไป (มาตรา 27 ข้อ 15)

6.2 แพทย์ประจำตำบล มีหน้าที่ดังกล่าวต่อไปนี้ คือ (มาตรา 48)

6.2.1 ที่จะช่วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านคิดอ่านและจัดการรักษาความสงบเรียบร้อยในตำบลดังกล่าวไว้ในมาตรา 36 และ 52 แห่งพระราชบัญญัตินี้

6.2.2 ที่จะคอยสังเกตตรวจตราความไข้เจ็บที่เกิดขึ้นแก่ราษฎรในตำบลนั้นและตำบลที่ใกล้เคียง ถ้าเกิดโรคภัยร้ายแรง เช่น อหิวาตกโรคก็ดีกาฬโรคก็ดี ไข้ทรพิษก็ดี ต้องคิดปูดองกันด้วยแนะนำกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้สั่งราษฎรให้จัดการปูองกันโรค เช่น ทำความสะอาด เป็นต้น และแพทย์ประจำตำบลต้องเที่ยวตรวจตราชี้แจงแก่ราษฎรด้วย

6.2.3 การปูองกันโรคภัยในตำบลนั้น เช่น ปลูกทรพิษ ปูองกันไข้ทรพิษก็ดีที่จะมียาแก้โรคไว้สำหรับตำบลก็ดีดูแลอย่าให้ในตำบลนั้นมีสิ่งโสโครกอันเป็นเชื้อโรคก็ดีสิ่งเหล่านี้อยู่ในหน้าที่แพทย์ประจำตำบลๆ จะต้องคิดอ่านกับแพทย์ประจำเมือง และกำนันผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นให้สำเร็จตลอดไป

6.2.4 ถ้าโรคภัยร้ายกาจ เช่น อหิวาตกโรค กาฬโรค ไข้ทรพิษโรคระบาดปศุสัตว์เกิดขึ้นในตำบลนั้น แพทย์ประจำตำบลต้องรีบรายงานยังกรมการอำเภอให้ทราบโดยทันทีและต่อไปเนืองๆ จนกว่าจะสงบโรค

7. การจัดหมู่บ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน ดังนี้

7.1 จัดหมู่บ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและต้องด้วยสุขลักษณะ (มาตรา 27 ข้อ 16)

7.2 ถ้าราษฎรคนใดทิ้งให้บ้านเรือนชำรุดรุงรัง หรือปล่อยให้โสโครกโสมอาจจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้อยู่ในท้องที่นั้น หรือผู้ที่อยู่ใกล้เคียง หรือผู้ที่ไปมาหรือให้เกิด อัคคีภัย หรือโรคภัย ให้กำนันผู้ใหญ่บ้านปรึกษากันถ้าเห็นสมควรจะบังคับให้ผู้ที่อยู่นั้นแก้ไข เสียให้ดีก็ บังคับได้ถ้าผู้นั้นไม่ทำตามบังคับก็ให้กำนันนำความร้องเรียนต่อกรมการอำเภอ (มาตรา 55)

8. การที่เกิดด้วยความอาญา การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในทางคดีอันเป็นการปฏิบัติการต่อเนื่องเพื่อการปราบปรามผู้กระทำผิดทางอาญา อันเป็นผลกระทบกระเทือนต่อ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพราะถ้าแม้ถึงว่ากฎหมายจะบัญญัติโทษหนักเพียงใดหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีสมรรถภาพดีอย่างก็ตาม ก็ไม่อาจป้องกันการกระทำผิดมิให้เกิดขึ้นได้ทุกกรณี เนื่องจากกระทำผิดนั้น เป็นปรากฏทางสังคมหรือเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากสังคมอยู่เสมอ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องนี้พอเพียงที่จะสามารถทำหน้าที่ทั้งปูองกันและปราบปรามการกระทำผิดอำนาจหน้าที่เกี่ยวด้วยความอาญา ดังนี้

8.1 ผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่และอำนาจในการเกี่ยวด้วยความอาญาดังต่อไปนี้ คือ (มาตรา 28)

8.1.1 เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตนต้องแจ้งความต่อกำนันนายตำบลให้ทราบ

8.1.2 เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านใกล้เคียงต้องแจ้งความต่อผู้ใหญ่บ้านนั้นให้ทราบ

8.1.3 ตรวจพบของกลางที่ผู้กระทำผิดกฎหมายมีอยู่ก็ดี หรือสิ่งของที่สงสัยว่าได้มาโดยกระทำผิดกฎหมายหรือเป็นสิ่งของสำหรับใช้ในการกระทำผิดกฎหมายก็ดีให้จับสิ่งของนั้นไว้และรีบนำส่งต่อกำนันนายตำบล

8.1.4 เมื่อปรากฏว่าผู้ใดกำลังจะกระทำผิดกฎหมายก็ดี หรือมีเหตุควรสงสัยว่าเป็นผู้ที่ได้กระผิดกฎหมายก็ดีให้จับตัวผู้นั้นไว้ และรีบนำส่งต่อกำนันนายตำบล

8.1.5 ถ้ามีหมายหรือมีคำสั่งตามหน้าที่ราชการ ให้จับผู้ใดในหมู่บ้านนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ที่จะจับผู้นั้น และรีบส่งต่อกำนันหรือกรมการอำเภอตามสมควร

8.1.6 เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกหมายสั่งให้ค้นหรือให้ยึดผู้ใหญ่บ้านต้องจัดการให้เป็นไปตามกฎหมาย

8.2 กำนันมีหน้าและอำนาจในการที่เกี่ยวด้วยความอาญา ดังต่อไปนี้ คือ (มาตรา 35)

8.2.1 เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในตำบลที่ใกล้เคียง ต้องแจ้งความต่อกรมการอำเภอให้ทราบ

8.2.2 เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในตำบลที่ใกล้เคียงต้องแจ้งความต่อกำนันนายตำบลนั้นให้ทราบ

8.2.3 เมื่อปรากฏว่าผู้ใดกำลังกระทำผิดกฎหมายก็ดี หรือมีเหตุควรสงสัยว่าเป็นผู้ที่ได้กระทำผิดกฎหมายก็ดี ให้จับผู้นั้นไว้ และรีบนำส่งต่อกรมการอำเภอ

8.2.4 ถ้ามีหมายหรือมีคำสั่งตามหน้าที่ราชการให้จับผู้ใดในตำบลนั้นเป็นหน้าที่ของกำนันที่จะจับผู้นั้นแล้วรีบส่งต่อกรมการอำเภอ

8.2.5 เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกหมายสั่งให้ค้น หรือให้ยึดกำนันต้องจัดการให้เป็นตามกฎหมาย

8.2.6 ถ้ามีผู้มาขออายัดตัวคนหรือสิ่งของก็ดี หรือผู้ต้องโจรกรรมจะทำหมายตราสินหรือมีผู้จะขอทำการชันสูตรบาดแผลก็ดีทั้งนี้ให้กำนันสืบสวนฟังข้อความแล้วรีบนำตัวผู้ขอและผู้ต้องอายัด และทรัพย์สินของบรรดาที่จะพาไปด้วยนั้น ไปยังกรมการอำเภอ ถ้าสิ่งของอย่างใดจะพาไปไม่ได้ก็ให้กำนันชันสูตรให้รู้เห็นแล้วนำความไปแจ้งต่อกรมการอำเภอในขณะนั้น (กรมการปกครอง, 2554)

2.3 บริบทพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

2.3.1 ความเป็นมาของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

อำเภอเฉลิมพระเกียรติตั้งขึ้นเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ผ่านการเป็นกิ่งอำเภอ ตามโครงการจัดตั้งอำเภอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี โดยแยกพื้นที่ตำบลเชียรเขา ตำบลสวนหลวง ตำบลดอนตรอ

ของอำเภอเชียรใหญ่ และตำบลทางพูนของอำเภอร่อนพิบูลย์ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2539 (ราชกิจจานุเบกษา.วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539)

2.3.2 ลักษณะทางกายภาพของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

1. สภาพทั่วไปที่ตั้งและอาณาเขต อำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีเนื้อที่ประมาณ 189.09 ตารางกิโลเมตร หรือ 73.01 ตารางไมล์ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

อำเภอเฉลิมพระเกียรติมีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอพระพรหม อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และอำเภอปากพนัง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอเชียรใหญ่

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเชียรใหญ่และ อำเภอชะอวด

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอร่อนพิบูลย์

สภาพภูมิอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศทั่วไป จังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล 2 ชนิดคือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไปลมมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาวจะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมเย็นและแห้งจากประเทศจีน พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้จังหวัดนี้มีอากาศเย็นลงและมีฝนชุกต่อเนื่องอีกระยะหนึ่ง

ฤดูกาล จากการที่จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ในภาคใต้และติดกับทะเล ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาลจึงไม่ แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามเมื่อ พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศโดยทั่วไปของประเทศไทยแล้วสามารถ แบ่งออกเป็น 3 ฤดูกาลดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดู ระยะนี้เป็นช่วงว่างของลมมรสุมหลังจากสิ้นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิจะเริ่มสูงขึ้น อากาศจะเริ่มร้อนโดยเฉพาะใน เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อย่างไรก็ตามจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ใกล้ทะเล จึงไม่ร้อนมากนัก เพราะได้รับกระแสลมและไอน้ำทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยและยังมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะๆ ในเดือนตุลาคม ต่อจากนั้นจนถึง เดือนพฤศจิกายนซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้จังหวัดนครศรีธรรมราชจะยังคงมีฝนชุกต่อเนื่องจนถึงเดือนมกราคมฝนจึงเริ่มลดลง

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม ประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็นเป็นครั้งคราวโดยอุณหภูมิ

จะลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม แต่เนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ด้านชายฝั่งตะวันออกของภาคใต้อุณหภูมิจึงลดลงเพียงเล็กน้อย และตามชายฝั่งจะมีฝนตกทั่วไป (ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา, มกราคม 2565)

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลสิชล อยู่ในบริเวณตอนบนของเทือกเขานครศรีธรรมราช หรือ เทือกเขาหลวง เป็นบริเวณที่ราบลุ่ม มีคลองท่าเรือรีและคลอง ท่าควายไหลมาบรรจบกันเป็นคลองสิชลไหลผ่านตัวเมือง จนถึงปากคลองสิชลและไหลลงสู่ทะเลอ่าวไทย

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุม มี 2 ฤดูกาลคือ - ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือน กุมภาพันธ์– เดือน เมษายน - ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือน พฤษภาคม – เดือน มกราคม

1. ฤดูร้อน
2. ฤดูฝน

2.3.2 การปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ด้านการเมือง/การปกครอง

อำเภอเฉลิมพระเกียรติแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 ตำบล 37 หมู่บ้าน ดังนี้

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
1. ดอนตรอ (Don Tro)	5 หมู่บ้าน
2. ทางพูน (Thang Phun)	6 หมู่บ้าน
3. สวนหลวง (Suan Luang)	13 หมู่บ้าน
4. เชียรเขา (Chian Khao)	13 หมู่บ้าน

ท้องที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 แห่ง ได้แก่

- เทศบาลตำบลทางพูน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลทางพูนทั้งตำบล
- เทศบาลตำบลดอนตรอ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดอนตรอทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลเชียรเขา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเชียรเขาทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลสวนหลวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสวนหลวงทั้งตำบล

2.3.3 สภาพทางสังคม

1. การศึกษาของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

มีสถานศึกษาทั้งของทางราชการและเอกชน โดยแยกเป็นโรงเรียนในสังกัดรายชื่อโรงเรียนดังต่อไปนี้

โรงเรียน	ตำบล
1. โรงเรียนวัดดอนตรอ	ดอนตรอ
2. โรงเรียนบ้านปากช่อง	ทางพูน
3. โรงเรียนราษฎร์บำรุง เฉลิมพระเกียรติ80	ทางพูน
4. โรงเรียนวัดทางพูน	ทางพูน
5. โรงเรียนวัดทางพูน สาขาบ้านทุ่งทับควาย	ทางพูน
6. โรงเรียนวัดสระเพลง	ทางพูน
7. โรงเรียนบ้านบางไทร	สวนหลวง
8. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีฯ จ.นครศรีธรรมราช	สวนหลวง
9. โรงเรียนจิรวิทย์พิพทยา	สวนหลวง
10. โรงเรียนวัดพังยอม	สวนหลวง
11. โรงเรียนบ้านบางนกวัก	สวนหลวง
12. โรงเรียนรักบี้จุฬา-ธรรมศาสตร์	สวนหลวง
13. โรงเรียนวัดทุ่งเฟื้อ อ. เฉลิมพระเกียรติ 80	สวนหลวง
14. โรงเรียนบ้านทุ่งสร้าน	สวนหลวง
15. โรงเรียนบ้านอ่าวตะเคียน	เชียรเขา
16. โรงเรียนวัดบางหว้า	เชียรเขา
17. โรงเรียนวัดโคกกะถิน	เชียรเขา
18. โรงเรียนวัดสระไคร	เชียรเขา
19. โรงเรียนวัดป่าหวาย	เชียรเขา
20. โรงเรียนบ้านปลายคลอง	เชียรเขา
21. โรงเรียนบ้านหนองไม้แก่น	เชียรเขา

(โรงเรียนเกตุชาติศึกษา,ปรับปรุง 2565)

2.3.4 ระบบบริการพื้นฐาน

1. การคมนาคมขนส่ง ของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ใช้สำหรับติดต่อระหว่างจังหวัดและใช้สำหรับคมนาคมกับอำเภอ ที่สำคัญ คือ ทางหลวงแผ่นดินสายนครศรีธรรมราช-บ่อล้อ-หัวไทร-สงขลา ทางหลวงแผ่นดิน สายปากพนัง-เชียรใหญ่-บ่อล้อ-ชะอวด-บางขัน-ลำทับทางหลวงชนบทสานหนองหม้อ-โคกกระถิน ทางหลวงชนบทสายวัดจันทร์-เชียรเขา ทางหลวงชนบทสายบางลิง-เชียรเขา จากนี้ยังมีคลองสำคัญ คลองค็อง คลองใหม่สุรินทร์ คลองชะเมา

(Pakpreak Municipality, ออนไลน์. 2544)

2.3.5 ระบบเศรษฐกิจ

1. การประกอบอาชีพ ของประชาชนอำเภอเฉลิมพระเกียรติส่วนใหญ่อยู่บริเวณที่ราบด้านตะวันออกของสันทรายเชียรใหญ่เพราะมีสภาพพื้นที่ราบเหมาะกับการทำนาข้าว ปลูกถั่วเขียว ทำไร่นาสวนผสม และไม้ดอกไม้ประดับ มีประมาณ 64,4494 ไร่ นอกจากนี้ยังปลูกพืชผักต่างๆ ประมาณ 1,851 ไร่

ที่ราบลุ่มด้านตะวันตกมี คลองค็อง เป็นแหล่งกักน้ำจากในบริเวณป่าพรุ ประกอบด้วยไม้เสม็ด ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดอนทราย ป่าบ้านในกลอง และป่าคลองค็อง ตามโครงการชลประทานคลองเค็งเพื่อการกักน้ำเปรี้ยวจากป่าพรุมีพื้นที่กันดาร ในริมคลองนี้ที่เรียกว่า บ้านบางนกวัก

หมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวงและบ้านบางไทร หมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง และคอลงชะเมา มีแหล่งต้นน้ำมาจากเทือกเขานครศรีธรรมราช บริเวณอำเภอร่อนพิบูลย์ คลองทั้ง 2 สายนี้ เป็นคลองสาขาสำคัญแม่น้ำปากพนัง ทั้งการเดินเรือในอดีต มีสภาพเป็นเนินยาว มีถนน ทางหลวงแผ่นดินสายนครศรีธรรมราช-สงขลา ตัดผ่านเป็นแนวตามยาวตลอดกลางสันทราย ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “บนเนิน” มีครัวเรือนเกษตรประมาณ 5,164 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตร 104,023 ไร่ (Pakpreak Municipality,ออนไลน์. 2544)

2.3.6 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

1. สำหรับการละเล่นพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงหลายแขนง เป็นต้นว่าเพลงบอกสร้อยดำแจ่ม หรือเพลงบอกสร้อย เสียงเสนาะศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. 2538 หนังตะลุงคณะหนังปฐม อ้ายลูกหมี เพลงบอกสุรินทร์ เสียงเสนาะ ศิษย์เพลงบอกสร้อย คณะโนรา น้ำอ้อย ด้านศาสนา ประชาชนในอำเภอนับถือศาสนา

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัณฑารัต บุญอนันต์ (2560 หน้า 29) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้นำของกรรมการชุมชนมาบสองค่ายมวย เขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรีกับภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้นำแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานชุมชนของกรรมการชุมชนและศึกษาคุณลักษณะของผู้นำของกรรมการชุมชนมาบสองค่ายมวย โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยเน้นการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้นำแต่ละคนมีคุณลักษณะที่แตกต่าง

กันอันเนื่องมาจากภูมิหลังความเป็นมา และประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไปโดยมีลักษณะดังนี้ การสื่อสารความรู้ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ความสามารถในการปรับตัว และความซื่อสัตย์เป็นที่ไว้ใจ ส่วนคุณลักษณะเป็นของผู้นำของกรรมการชุมชนมาบสอง-ค่ายมวย คือ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและความสามารถในการปรับตัว

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของกรรมการชุมชน โดยต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน อันทำให้เกิดการพัฒนาต่อชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

พัชราณี ฟักทองพรรณ (2561 หน้า 38) ได้ศึกษาเรื่องแนวโน้มคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนสตรีเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวโน้มคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารโรงเรียนสตรีเอกชน จากการคาดการณ์ในช่วงปีพ.ศ. 2554-2559 โดยใช้ทั้งการวิจัยเชิง คุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเอกสารเพื่อสร้างกรอบ แนวคิดการวิจัย
2. การวิจัยอนาคตแบบ (Ethnographic Delphi Futures Research) EDFR

ผลการวิจัย พบว่า แนวโน้มคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสตรีเอกชนในปีพ.ศ.2554-2559 ประกอบด้วยคุณลักษณะผู้นำ 5 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะ
3. ด้านทัศนคติ
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
5. ด้านบุคลิกภาพ

โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับคุณลักษณะผู้นำด้านบุคลิกภาพสูงสุด รองลงมาเป็นด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงสุด รองลงมาเป็นด้านทัศนคติ ในภาพรวมทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม

จริยธรรมมากกว่าด้านอื่นๆ โดยที่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสตรีเอกชนจะต้อง ประกอบด้วยคุณลักษณะด้านความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับกุลสตรีไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย ทักษะการใช้จิตวิทยาและการปกครองนักเรียนหญิง ทัศนคติที่ดีในการพัฒนาการศึกษาของสตรีการ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นไทย

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่า ปัจจัยหลักสำคัญของการเป็นผู้นำจะประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ด้านทักษะ ด้านทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ รองลงมาคือปัจจัยทางด้านธรรมาภิบาลการปกครองอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและบุคคลรอบข้าง

อรมณี สุนทรนนท์ (2562 หน้า 34) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของนโยบายการพัฒนาฝีมือแรงงานได้ทำการศึกษาถึงความสำคัญของปัจจัยด้านทัศนคติจิตใจของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติทั้งที่อยู่ในหน่วยงานหรือองค์การทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่ร่วมนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากในการส่งผลตอการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติโดยอาศัยกรอบแนวคิดของทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติของนักทฤษฎีคือ แวนมีเตอร์และแวน ฮอร์น มาใช้และได้เลือกนโยบายการพัฒนาฝีมือแรงงานในขอบเขตของการนำนโยบายมาปฏิบัติร่วมกันระหว่าง กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสถานประกอบการเอกชนเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทัศนคติความคิดอ่าน และจิตใจของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก และมีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานและสถานประกอบการเนื่องจากพบว่าปัจจัยทัศนคติความคิดอ่าน และจิตใจของผู้นำนโยบายไปปฏิบัตินี้เป็นลักษณะภายในของตัวผู้ปฏิบัติทุกคนก่อนที่จะสื่อการกระทำออกมาภายนอกโดยตรง และเป็นปัจจัยที่มักจะได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยอื่นๆค่อนข้างมากก่อนที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติและยังพบว่าทุกปัจจัยตามกรอบแนวคิดมีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยปัจจัยเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อการเกิดโอกาสในการนำนโยบายไปปฏิบัติของผู้ปฏิบัติได้แก่ ปัจจัยมาตรฐานและทรัพยากรของนโยบาย และปัจจัยลักษณะองค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติตามลำดับ

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่าทัศนคติเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อภาวะการเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย หรือวางแบบแผนการปฏิบัติงานในองค์การ ความคิดเห็นภายในของผู้นำแต่ละองค์การจะสะท้อนออกมาภายนอกผ่านรูปแบบการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไปส่งผลให้องค์การมีรูปแบบการพัฒนาที่แตกต่างกันออกไป

อภิญญา ลีละฉายากุล (2561 หน้า 45) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามภาระงานของบุคลากรสายวิชาการในสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามภาระงานของบุคลากรสายวิชาการในสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบเชิงพรรณนาหาคำตอบที่สัมพันธ์กันกับองค์ประกอบของสมรรถนะทั้ง 5 ด้าน ตามนิยามของ David C. McClelland ได้แก่ ทักษะและความรู้ทัศนคติค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง บุคลิกประจำตัวบุคคล และแรงจูงใจที่บุคลากรสายวิชาการพึงมีผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของบุคลากร สายวิชาการที่พึงประสงค์ในความเห็นของศาสตราจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารของคณะหรือมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรสายวิชาการต้องมีความรู้เชิงลึกในศาสตร์หรือสาขาวิชาที่สอนสามารถเขียนตำราหรืองานวิจัยได้และในเรื่องที่มีความรู้นั้นสามารถให้บริการทางวิชาการและความรู้ที่ทันสมัยในสถานการณ์ต่างๆได้นอกจากความรู้เชิงลึกในศาสตร์แล้วบุคลากรสายวิชาการต้องมีทักษะการถ่ายทอดความรู้ทักษะ

การ สื่อสารให้คำปรึกษาแนะนำ และทักษะในการแก้ปัญหาบุคลากรสายวิชาการต้องมีทัศนคติและจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูที่ดีมองนิสิตเหมือนลูกหลานเข้าใจและยอมรับในการเปลี่ยนแปลงของนิสิตปรารถนาดีกับนิสิต บุคลากรสายวิชาการยังต้องมีบุคลิกเป็นแบบอย่างที่ดีมีความเป็นผู้นำเสียสละอุทิศตนในการปฏิบัติงาน และท้ายสุดบุคลากรสายวิชาการต้องมีแรงจูงใจที่จะผลิตบัณฑิตให้สามารถดำรงตนตามวิชาชีพในสังคมได้อย่างภาคภูมิเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตและมุ่งมั่นที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้านงานวิจัยและวิชาการเพื่อเป็นประโยชน์กับสังคม

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่า ผู้นำที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบครบ 5 ด้าน คือ ทักษะ และความรู้ ทัศนคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเองบุคลิกประจำตัวบุคคล และแรงจูงใจที่บุคลากรสายวิชาการพึงมีซึ่งทุกปัจจัยล้วนมีความสัมพันธ์ต่อกันถ้าผู้นำมีองค์ประกอบครบ 5 ด้านจะส่งผลให้องค์การก้าวไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

พิมพ์ฐดา วัจนวงศ์ปัญญา (2563 หน้า 30) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำแบบ ไทยของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาองค์ประกอบของคุณลักษณะ ผู้นำแบบไทยของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ศึกษาสภาพปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น พื้นฐานตามคุณลักษณะผู้นำแบบไทย

3. ศึกษาคุณลักษณะผู้นำแบบไทยที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคาดหวังของตัวผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

4. พัฒนากลยุทธ์ การพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำแบบไทยมี 5 ด้าน คือ

1.1 ด้านความรู้

1.2 ด้านทักษะ

1.3 ด้านทัศนคติ

1.4 ด้านบุคลิกภาพ

1.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2. สภาพ ปัจจุบันของคุณลักษณะผู้นำแบบไทยของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้กับด้านทักษะอยู่ระดับปานกลาง

3. คุณลักษณะผู้นำแบบไทยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังพบว่าโดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านคุณธรรมและจริยธรรม

4. กลยุทธ์การพัฒนา คุณลักษณะผู้นำแบบไทย มี 2 กลยุทธ์หลัก 6 กลยุทธ์รองและ 12 วิธีดำเนินการ โดยมีกลยุทธ์หลักคือ

1. กลยุทธ์เสริมสร้างทักษะผู้นำแบบไทยในศตวรรษที่ 21

2. กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

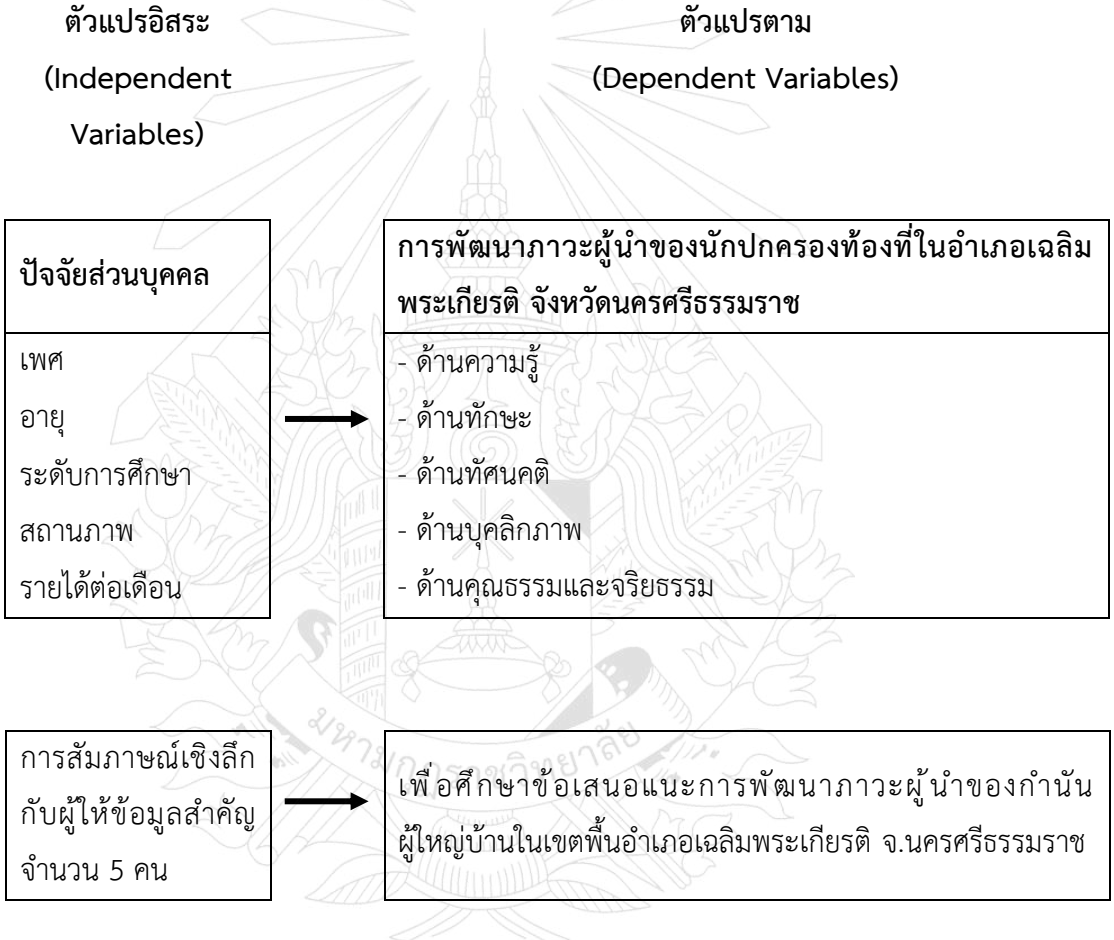
จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่าผู้นำจะมีองค์ประกอบด้วยกัน 5 ด้านคือ ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ บุคลิกภาพ และคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งในสังคมไทยคาดหวังว่าจะได้ผู้นำที่มีความโดดเด่นทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมแต่ทั้งนี้ผู้นำที่พึงประสงค์ควรจะต้องมีคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน ควบคู่ไปด้วย

จุฑามาศ กลมรัตน์ (2560 หน้า 56) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์ : กรณีศึกษากรมสารบรรณทหารบกวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะและระดับภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์ และภาวะของผู้นำของผู้บริหารที่เป็นจริงในปัจจุบันของข้าราชการในกรมสารบรรณทหารบก อีกทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการในกรมสารบรรณทหารบก ที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์กับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เป็นจริงในปัจจุบัน และเพื่อเป็นการเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารให้มีความสอดคล้องต่อลักษณะที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าคุณลักษณะเฉลี่ยของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์และคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เป็นจริงในปัจจุบันมี ทั้งหมด 5 ด้านคือ ด้านความเป็นผู้นำ, คุณธรรมและจริยธรรม, วิสัยทัศน์, ความสามารถในการปรับตัวและความยืดหยุ่นและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวพบว่า ตามความคิดเห็นของข้าราชการระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์อยู่ในระดับสูงสุดคือ มีคุณธรรมและจริยธรรม แต่ในความเป็นจริงในปัจจุบันระดับภาวะผู้นำ ของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงสุดคือ ความสามารถในการปรับตัวและความยืดหยุ่น ในทางตรงกันข้ามตามความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงกลับมองว่าระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์อยู่ในระดับสูงสุดคือ มีความเป็นผู้นำแต่ความเป็นจริงในปัจจุบันภาวะผู้นำของผู้บริหารที่อยู่ในระดับสูงสุดคือ คุณธรรม และจริยธรรม และปัจจัยส่วนบุคคลเช่น เพศ อายุ ประเภทของข้าราชการ แหล่งกำเนิด คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานเงินเดือนรายได้ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันของภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์และภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เป็นจริงในปัจจุบันของข้าราชการในกรมสารบรรณทหารบกอีกเช่นกัน

2.5 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกการสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 5 ด้าน ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม มาเป็นกรอบแนวคิดของการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (Mixed methods research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีขั้นตอนและการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ประชากร ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 189 คน (ข้อมูลสถิติวันที่ 20 สิงหาคม 2565)

3.1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

กำนัน 1 คน

ผู้ใหญ่บ้าน 4 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยมีวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีลักษณะขั้นตอนการสร้าง และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ตามรายละเอียดต่อไปนี้

ลักษณะของเครื่องมือ

3.3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้วิจัย จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถาม (Questionnaires) มีลักษณะคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิดแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 1 ด้าน จำนวน 25 ข้อดังนี้

- ด้านความรู้
- ด้านทักษะ
- ด้านทัศนคติ
- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ท ดังนี้

5 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ระดับมากที่สุด
4 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ระดับมาก
3 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ระดับปานกลาง
2 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ระดับน้อย
1 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3.3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แนวคำถามสำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยคำถามสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกถูกพัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามแบบสัมภาษณ์ การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้างานเอกสารต่างๆ บทความ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย โดยใช้คำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด (Open - end questions)

3.4.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แก้ไขปรับปรุง ให้ถูกต้องชัดเจนเหมาะสมทั้งเนื้อหาและสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวน แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.4.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม

หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of item objective congruence หรือ IOC) ดังนี้ (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 197)

สูตร $IOC = \frac{\sum R}{N}$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดคะแนนสำหรับการพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

ให้ +1 ถ้าแน่ใจข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้ -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

ผลการตรวจสอบ ได้ค่าความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ +1

3.4.5 นำเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถามไปปรับปรุง แก้ไข เพื่อขอรับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3.4.6 ขอรับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3.4.7 ปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือตามที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม

3.4.8 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยด้านความเชื่อมั่น (Reliability) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้ (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 205)

สูตร $$\alpha = \frac{n}{n-1}\left[1-\frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right]$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด

n = จำนวนข้อคำถาม

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

ผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.922

3.4.9 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม และคำถามสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ขอรับหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์

3. แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

3.5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและเดินทางไปเก็บข้อมูลตามวัน เวลา ที่นัดหมายไว้สถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยการจดบันทึกเป็นเอกสารและบันทึกภาพเมื่อได้รับอนุญาต

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

(1) ปัจจัยส่วนบุคคลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)

(2) ศึกษาระดับการประยุกต์ใช้ของผู้ต้องขังที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

(3) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพิจารณาการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 75)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะทำการจัดข้อมูล (Data grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสนทนาที่กำหนดไว้จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบบริบท

3.6.2 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายตามด้วยการพรรณนาบรรยายความข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ได้แก่

สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) เพื่อใช้สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป ได้แก่

3.7.1 ร้อยละ(Percentage) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 217)

สูตรร้อยละ = จำนวนที่ต้องการเปรียบเทียบ x100
จำนวนทั้งหมด

3.7.2 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 219)

สูตร $\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

f แทน ความถี่ของคะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนข้อมูล

3.7.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 223)

สูตร **S.D.** $= \sqrt{\frac{\sum\left(X-\bar{X}\right)^2}{n-1}}$

เมื่อ **S.D.** แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

X แทน คะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนข้อมูล

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ใน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากร คือ กำนัน ผู้ใหญ่ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods) โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากร คือ ประชากร คือ กำนัน ผู้ใหญ่ และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 189 คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายตามลำดับได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.3 สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.4 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ ดังนี้

$\overline{X}$ หมายถึง คะแนนค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

N หมายถึงจำนวนข้อมูลทั้งหมด

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 189 คน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาโดยนำมาแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 189)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
1.	ชาย	152	80.4
2.	หญิง	37	19.6
อายุ			
1.	25-30 ปี	59	31.2
2.	31-40 ปี	62	32.8
3.	41-50 ปี	47	24.9
4.	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	21	11.1
ระดับการศึกษา			
1.	ประถมศึกษา	13	6.9
2.	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	15	39.0
3.	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	101	53.4
4.	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	60	31.7
โดยรวม		**189**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เป็นเพศชาย จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 80.4 เพศหญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6

2. อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมา 25-30 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 41-50 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 และ มากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

3. ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 และระดับประถมศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

4.2 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

(N = 189)

ข้อ	การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับการพัฒนา		แปลผล
		$\overline{X}$	S.D.	
1.	ด้านความรู้	4.57	0.31	มากที่สุด
2.	ด้านทักษะ	4.53	0.29	มากที่สุด
3.	ด้านทัศนคติ	4.52	0.30	มากที่สุด
4.	ด้านบุคลิกภาพ	4.56	0.29	มากที่สุด
5.	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.56	0.29	มากที่สุด
	โดยรวม	**4.57**	**0.31**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.57, S.D = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.57, S.D = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.56, S.D = 0.29) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทัศนคติ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.52, S.D = 0.30) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)... การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

(N = 189)

ข้อ	การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับการพัฒนา		แปลผล
		$\overline{X}$	S.D.	
1.	ด้านความรู้	4.57	0.31	มากที่สุด
2.	ด้านทักษะ	4.53	0.29	มากที่สุด
3.	ด้านทัศนคติ	4.52	0.30	มากที่สุด
4.	ด้านบุคลิกภาพ	4.56	0.29	มากที่สุด
5.	ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.56	0.29	มากที่สุด
	โดยรวม	**4.57**	**0.31**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.57, S.D = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.57, S.D = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.56, S.D = 0.29) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทัศนคติ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.52, S.D = 0.30) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความรู้

(N = 189)

ด้านความรู้	ระดับการพัฒนา		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีความรู้เพียงใด	4.61	0.49	มากที่สุด
2. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษาเพียงใด	4.51	0.50	มากที่สุด
3. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้แสวงหาความรู้ จากแหล่งความรู้ต่างๆ เพียงใด	4.54	0.50	มากที่สุด
4. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้เอาใจใส่การศึกษาหาความรู้เพียงใด	4.61	0.49	มากที่สุด
5. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เท่าทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันเพียงใด	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	**4.57**	**0.31**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีความรู้เพียงใด และท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้เอาใจใส่การศึกษาหาความรู้เพียงใด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.61, S.D = 0.49) รองลงมาได้แก่ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เท่าทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันเพียงใดซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.56, S.D = 0.49) ส่วนท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่ศึกษาเพียงใด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.51, S.D = 0.50)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านทักษะ

(N = 189)

ด้านทักษะ	ระดับการพัฒนา		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการสื่อสารเพียงใด	4.46	0.50	มาก
2. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการทำงานเป็นทีมเพียงใด	4.54	0.50	มากที่สุด
3. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการปกครองเพียงใด	4.61	0.49	มากที่สุด
4. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการการบริหารจัดการทรัพยากรเพียงใด	4.46	0.50	มาก
5. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะทางเทคโนโลยีเพียงใด	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	**4.53**	**0.29**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านทักษะ อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการปกครองเพียงใด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.61, S.D = 0.49) รองลงมาได้แก่ ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะทางเทคโนโลยีเพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.56, S.D = 0.50) ส่วนท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการสื่อสารเพียงใด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.56, S.D = 0.50)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.). การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านทัศนคติ

(N = 189)

ด้านทัศนคติ	ระดับการพัฒนา		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประชาธิปไตยเพียงใด	4.61	0.49	มากที่สุด
2. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเพียงใด	4.46	0.50	มาก
3. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกในการทำงานเพียงใด	4.54	0.50	มากที่สุด
4. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่ทำงานโดยปราศจากอคติเพียงใด	4.46	0.50	มาก
5. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีภายใต้การทำงานที่กดดันเพียงใด	4.54	0.50	มากที่สุด
รวม	**4.52**	**0.30**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การวิเคราะห์การพัฒนา ภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประชาธิปไตยเพียงใด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.61, S.D = 0.49) รองลงมาได้แก่ ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกในการทำงานเพียงใด และท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีภายใต้การทำงานที่กดดันเพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.54, S.D = 0.50) ส่วนท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเพียงใด และท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่ทำงานโดยปราศจากอคติเพียงใด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.46, S.D = 0.50)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)... การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ

(N = 189)

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับการพัฒนา		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพสุภาพอ่อนโยนเพียงใด	4.61	0.49	มากที่สุด
2. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพถ่อมตนเพียงใด	4.51	0.50	มากที่สุด
3. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพกล้าหาญเพียงใด	4.56	0.50	มากที่สุด
4. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพกล้าแสดงออกเพียงใด	4.54	0.50	มากที่สุด
5. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมต่อการเป็นนักปกครองท้องที่เพียงใด	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	**4.56**	**0.29**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพสุภาพอ่อนโยนเพียงใด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.61, S.D = 0.49) รองลงมาได้แก่ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพกล้าหาญเพียงใด และท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมต่อการเป็นนักปกครองท้องที่เพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.56, S.D = 0.50) ส่วนท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพถ่อมตนเพียงใด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.51, S.D = 0.50)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

(N = 189)

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	ระดับการพัฒนา		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของศาสนาเพียงใด	4.61	0.49	มากที่สุด
2. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตในทางสายกลางเพียงใด	4.51	0.50	มากที่สุด
3. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามครรลองของวัฒนธรรม	4.56	0.50	มากที่สุด
4. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีสัมมาคารวะเพียงใด	4.54	0.50	มากที่สุด
5. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการทำงานที่สุจริตโปร่งใสเพียงใด	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม	**4.56**	**0.29**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของศาสนาเพียงใด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.61, S.D = 0.49) รองลงมาได้แก่ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามครรลองของวัฒนธรรม และท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการทำงานที่สุจริตโปร่งใสเพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.56, S.D = 0.50) ส่วนท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตในทางสายกลางเพียงใด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{\mathbf{X}}$= 4.51, S.D = 0.50)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับการวิเคราะห์การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านความรู้

1. ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และเพิ่มประสบการณ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่นักปกครองท้องที่

2. อยากให้มีการกระตือรือร้นในการทำงานมากกว่านี้ เอาจริงเอาจังกับการทำงานและทำงานเพื่อประชาชนจริงๆ

3. ส่งเสริมบุคลากรด้านการปฏิบัติงานโดยจัดฝึกอบรมบุคลากร ให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมและประสบการณ์ใหม่

4. ควรผลักดันให้เข้าร่วมการศึกษาดูงาน อบรม และสนับสนุนให้บุคลาการมีความรู้ความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

ด้านทักษะ

1. ควรมีความมุ่งมั่นในการทำงานผู้นำต้องมีพลังในการทำงานมุ่งมั่นสู่เป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนทีมให้กระตือรือร้นไปพร้อมๆ กัน

2. ผู้นำที่ดีควรเป็นผู้ฟังที่ดีด้วยต้องฟังเป็นและถามเป็น เพื่อที่จะได้ข้อมูลและเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นช่วยตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพเข้าถึงประเด็นต่างๆ ได้รวดเร็วขึ้นและที่สำคัญคือการฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเต็มใจ

3. ผู้นำที่ดีควรมีทักษะต่างๆ ควรมีไหวพริบปฏิภาณในการคิดและการตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมาและมีความถูกต้อง

ด้านทัศนคติ

1. ผู้นำรู้จักเรียนรู้และยอมรับกับความล้มเหลวว่ามันเป็นเพียงเหตุสุดวิสัยและเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นได้เสมอ การเรียนรู้ที่จะอยู่กับมันและก้าวผ่านมันไปให้ได้เป็นเรื่องที่สำคัญกว่า

2. ผู้นำต้องคิดบวกหรือมองโลกในแง่ดีมักจะมีวิธีในการทำให้ตนเองสามารถก้าวผ่านสถานการณ์ยากๆ ไปได้และคิดไว้เสมอว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นไม่นานก็จะผ่านไปสิ่งที่พบเจอมามันก็เป็นแค่เรื่องชั่วคราว

ด้านบุคลิกภาพ

1. ผู้นำควรมีความกล้าหาญและความเด็ดขาดผู้นำที่ดีจะต้องมีความกล้าหาญในการคิดและการกระทำสิ่งต่างๆ ไม่กลัวต่ออันตรายความยากลำบากหรือความเจ็บปวดใดๆ ทั้งกายวาจาและใจ

2. ผู้นำควรมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีจะต้องรู้จักประสานความคิดสามารถทำงานร่วมกับคน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษาได้ ผู้นำที่มีมนุษย์สัมพันธ์ดีจะช่วยให้ปัญหาใหญ่เป็นปัญหาเล็กได้

3. ผู้นำควรมีความอ่อนโยน ใช้คำพูดที่สุภาพ แต่งกายเรียบร้อย มีวินัยต่อตนเองและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1. ผู้นำควรมีความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริตผู้นำที่ดีจะต้องอาศัยหลักของความถูกต้อง หลักแห่งเหตุผลและความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติงานด้วยจิตที่ปราศจากอคติ ไม่มีความลำเอียง ไม่เล่นพรรคเล่นพวก

2. ผู้นำควรมีความโปร่งใส การทำงานอย่างโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบได้

3. ผู้นำควรนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นหลักในการทำงาน และใช้ปกครองผู้อื่นอย่างสุจริจธรรม

4.3 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นที่ 1 ตามทัศนะของท่านการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความรู้ ควรเป็นอย่างไร

นายเชาวลิต สุขเกื้อ กำนันตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ภาวะผู้นำ ความรอบรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด ต้องเป็นผู้ที่ศึกษาเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา และสามารถนำสิ่งนั้นมาประยุกต์ใช้กับการทำงานของตนเอง และต้องเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารบ้านเมืองต้องมองกว้าง มองไกล และสามารถคิดแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

นายอุทิศ พลไชย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้นำจะต้องเป็นรู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในการทำงาน สิ่งที่ได้เรียนมา มาฟังมา จะต้องนำมาใช้ประยุกต์กับการทำงานของตนอง

นายสมศรี ดวงสุวรรณ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้นำจะต้องมีจะต้องมีความรู้ความเชื่อมโยงกับเครือข่าย ผู้นำไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง “ปรารถนาสิ่งใดในปฐพีเอาไม่ตรีแลกได้ดั่งใจนึก” การมีเครือข่ายเยอะผู้นำก็ไม่ต้องทำงานเอง แต่อาศัยความร่วมมือของเครือข่ายผู้นำมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องช่วยเหลือกิจการงานของคนในพื้นที่ที่ตนเองได้ดูแลรับผิดชอบในปราศจากปัญหาต่างๆ การช่วยเหลือย่อมเกิดความสุข และความสามัคคีในหมู่คณะได้อีกด้วย

นายกวีวัฒน์ หยูทอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช(เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้นำเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเป็นผู้นำที่สามารถเข้าถึงประชาชนทุกเพศทุกวัยได้เป็นอย่างดี ทำให้นโยบายที่กำหนดไว้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชน โดยเฉพาะนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและสตรีรวมถึงกลุ่มคนวัยอื่นๆ ซึ่งเป็นงานที่กำนันและผู้ใหญ่บ้านมีถนัดและสามารถดำเนินการให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่ได้มาก

นายสุพจน์ สุขเกื้อ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า การเป็นผู้นำนั้นความรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่สุด ความรู้ในที่นี้มิได้หมายถึงเฉพาะความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่เท่านั้น แต่รวมถึงการศึกษาใฝ่หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ และประสบการณ์ในด้านต่างๆ ด้วย การจะเป็นผู้นำที่ดี หัวหน้างานจึงต้องเป็นผู้รอบรู้ ยิ่งรอบรู้มากเพียงใด ฐานะแห่งความเป็นผู้นำก็ยิ่งมั่นคงมากยิ่งขึ้นเพียงนั้น และสิ่งที่สำคัญคือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 2 ตามทัศนะของท่านการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านทักษะ ควรเป็นอย่างไร

นายเชาวลิต สุขเกื้อ กำนันตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า การปฏิบัติงานให้เป็นผลสำเร็จต้องมีสติปัญญามีความรู้ที่ดี ฉลาดรอบรู้ ใช้ดุลยพินิจที่ดีในการตัดสินใจพูดเพื่อสื่อความหมายในการทำงานที่ดี นำไปสู่ความสำเร็จ

นายอุทิศ พลไชย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ เกิดความคิดรวบยอด มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ มีความสามารถสร้างทักษะการสร้างแรงจูงใจ มีเทคนิควิธีการทำงานการบังคับบัญชาการบริหารจัดการ และใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหาร มีสติปัญญาปฏิภาณไหวพริบการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหา

นายสมศรี ดวงสุวรรณ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช(เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการรวมกลุ่มทำงานระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นให้โอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่นท้องที่ให้มากขึ้น ในฐานะผู้นำมากกว่าจะให้โอกาสแค่การเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะผู้ช่วยเท่านั้น เพื่อพัฒนาทักษะและประสบการณ์ในการทำงานให้มากขึ้น และควรเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์จากทุนท้องถิ่นในชุมชน โดยการสร้องคนในท้องถิ่น ให้มีศักยภาพความรู้และทักษะเชิงนวัตกรรมเพื่อให้เท่าทันต่อการ

เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมีสำนึกรักษ์ท้องถิ่น ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง และมีคุณธรรม จริยธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนท้องถิ่นในอนาคต

นายกวีวัฒน์ หยูทอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช(เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าผู้นำที่มีความสามารถหรือมีทักษะที่จะปฏิบัติงานได้ดี โดยต้องพิจารณาศึกษาว่า ควรต้องเสริมส่วนที่เป็นช่องว่าง เช่น เพิ่มเติมหรือต้องฝึกอบรมทักษะใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี และต้องมีทักษะความรู้ในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและแนวทางการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

นายสุพจน์ สุขเกื้อ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะง่ายๆ ที่หลายคนมองข้ามไป จนกลายเป็นว่ามีแต่ผู้พูดไม่ผู้ฟัง ซึ่งจริงๆ แล้วการฟังเป็นทักษะที่เรียบง่ายมากเพียงคุณใช้ใจของคุณเข้าไปจับในรายละเอียดของผู้พูดด้วยความเข้าใจ เพียงเท่านี้ผู้พูดก็จะสัมผัสได้ถึงความจริงใจของคุณอย่างแน่นอน โดยไม่จำเป็นต้องแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวเหล่านั้นได้

ประเด็นที่ 3 ตามทัศนะของท่านการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านทัศนคติ ควรเป็นอย่างไร

นายเชาวลิต สุขเกื้อ กำนันตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์เป็นความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคล สถานการณ์หรือลักษณะงานที่แตกต่างกันได้โดยใช้ระยะเวลาในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม มีอารมณ์ที่มั่นคงควบคุมตนเองได้เป็นไปในทางบวกและการมองโลกในแง่ดี และสิ่งที่ผู้นำจะต้องมีคือวิสัยทัศน์และ โลกทัศน์ที่กว้างไกล มีทักษะในการใช้ความคิด Concept Skill หรือต้องเป็นบุคคลที่คิดไกล มองไกล ให้ความสำคัญกับการเรียนจากประสบการณ์ทั้งภายในพื้นที่และภายนอกพื้นที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพจนเกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น

นายอุทิศ พลไชย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทัศนคติ ค่านิยม โครงสร้างหน้าที่ทางสังคมรวมถึงพฤติกรรมของสมาชิกสังคมกลุ่มต่างๆ ในทางการเมืองการปกครองที่จำต้องจัดให้มีการแบ่งสรรอำนาจในทางการเมืองการปกครองให้กับกลุ่มต่างๆ อย่างมีความเสมอภาคเป็นสิ่งที่ผู้นำที่ดีควรกระทำ

นายสมศรี ดวงสุวรรณ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อทุกสิ่งทุกอย่าง อดทนกับงานที่ทำ อดทนกับเพื่อนร่วมงานทุกรูปแบบ ให้ใช้ความคิดไปในเชิงบวก ให้มองสิ่งนั้นเป็นประสบการณ์เพื่อที่จะได้นำไปแก้ไข และพัฒนาในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

นายกวีวัฒน์ หยูทอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช(เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าจะต้องเป็นคนที่มีมุมมองมองโลกเป็นมองโลกให้ถูก และมองโลกในเชิงบวกก็จะเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จเพราะหากเรามองโลกไม่เป็นมองโลกไม่เข้าใจก็จะทำให้ตัวเราเดินไม่ถูกทางหรือทำในสิ่งที่ไม่ควรทำหรือหากมองโลกในภาพลบก็จะทำให้ไม่มีกำลังใจ ในการทำงานยากที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

นายสุพจน์ สุขเกื้อ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้นำควรส่งเสริมให้ทุกคนเห็นคุณค่าร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจและมั่นใจแก่ประชาชนในชุมชนเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนและตอบสนองกระแสวัฒนธรรมอื่นๆ อย่างเหมาะสมรวมทั้งสร้างทัศนคติ ความรู้และความเข้าใจว่าทุกคนมีหน้าที่เสริมสร้างฟื้นฟูและการดูแลรักษาวัฒนธรรมที่เป็นสมบัติของชุมชน

ประเด็นที่ 4 ตามทัศนะของท่านการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ ควรเป็นอย่างไร

นายเชาวลิต สุขเกื้อ กำนันตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในตัว และแสดงออกได้อย่างหมาะสม ทำให้เกิดการยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคล ความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นมิตรไม่ถือตัว รู้จักและเข้าใจธรรมชาติมนุษย์ เป็นผู้ที่มีสุขภาพกายสุขภาพจิตดี แจ่มใสร่าเริง อารมณ์ดีมีความมั่นคงทางอารมณ์สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีแต่งกายสุภาพเหมาะสมถูกกาลเทศะ มีความมุ่งมั่นเชื่อมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จได้

นายอุทิศ พลไชย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าผู้นำต้องตั้งตนไว้ชอบประกอบด้วยการตั้งกายสุจริต คือ การไม่ฆ่า ไม่ลัก ไม่ประพฤติ ล่วงเกินผิดประเวณีประพฤติดีมีความสุจริตทั้งทางด้านกาย วาจาและใจ เป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติ

นายสมศรี ดวงสุวรรณ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า คุณลักษณะผู้นำควรมีการ

สร้างมนุษย์สัมพันธ์ควรพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นผู้มีการพูดจาไพเราะอ่อนหวานไม่พูดเสียดแทงน้ำใจของผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นเสียใจ เจ็บใจ ไม่สบายใจ ต้องพูดกับประชาชนด้วยวาจาที่สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ นอกจากนี้โดยปกติผู้นำเป็นอีกหนึ่งต้นแบบในการใช้คำพูดที่ดีต่อกัน รู้จักยกย่องเพื่อให้กำลังใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

นายกวีวัฒน์ หยูทอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าผู้นำควรมีคุณลักษณะของคนประณีประนอม เป็นคนใจเย็น เข้าใจผู้คนและบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ความละเอียดอ่อนและเข้าใจถึงปัญหาความต้องการผู้คนในชุมชน ตลอดจนพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้มีความจริงใจสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน เพื่อสร้างการยอมรับนับถือจากชาวบ้าน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้นำ เนื่องจากงานขององค์กรปกครองส่วนท้องที่จำเป็นต้องอาศัยการประสานงาน เพื่อสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ด้วย ดังนั้นผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเปิด ชอบพบปะสังสรรค์กับผู้อื่น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อยู่เสมอ

นายสุพจน์ สุขเกื้อ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช(เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าผู้นำต้องมีความสงบเสงี่ยม ไม่ถือตัว ผู้นำที่ดีต้องไม่หยิ่งยโส ไม่จองหอง ไม่วางอำนาจและไม่ภูมิใจในสิ่งที่ไร้เหตุผลความสงบเสงี่ยมนี้ถ้ามีอยู่ในหัวหน้างานคนใดแล้วก็จะทำให้ลูกน้องมีความนับถือและให้ความร่วมมือเสมอ

ประเด็นที่ 5 ตามทัศนะของท่านการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรเป็นอย่างไร

นายเชาวลิต สุขเกื้อ กำนันตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการแสดงออกมาทางร่างกาย จิตใจและความรู้สึกนึกคิด การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี การแต่งกายสุภาพเหมาะสมถูกกาลเทศะ มีบุคลิกที่แสดงถึงการมีอำนาจ มีวิสัยทัศน์ ความคิดเชิงสร้างสรรค์จริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีความฉลาดทางอารมณ์ ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม เป็นมิตร ไม่ถือตัวเชื่อมั่นในตนเอง มุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จเสียสละใจกว้างไม่เห็นแก่ตัวตื่นตัวรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และมีความเมตตากรุณาเอื้ออาทรต่อผู้ร่วมงาน

นายอุทิศ พลไชย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าผู้นำต้องตั้งตนอยู่ในสุจริตธรรมทั้งกายวาจาและใจ มีความประพฤติที่ดีหลีกเลี่ยงทางเดินที่นาไปสู่ความเสื่อมและความฉิบหายแห่งชีวิต มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ของตนเองทำงานด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

นายสมศรี ดวงสุวรรณ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าผู้นำต้องมีคุณลักษณะที่เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมในด้านต่างๆ มีคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีขีดความสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหาได้ทุกๆ เรื่องที่เกิดขึ้นในสังคมท้องถิ่นได้ รวมทั้งมีความกล้าที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง สามารถนำพาภารกิจไปสู่ความสำเร็จได้ โดยเฉพาะบทบาทของผู้นำจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของประชาชนที่มอบให้ เพื่อเข้าไปทำงานและขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมแก่ชุมชนในพื้นที่

นายกวีวัฒน์ หยูทอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าผู้นำควรปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรม คำนึงถึงความซื่อสัตย์ ความเท่าเทียมและความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน เคารพต่อผลประโยชน์ของคนในชุมชน คือเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วม ปฏิบัติตนต่อหลักนิติธรรมคือต้องใช้หลักกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินกิจกรรมให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมรวมทั้งส่งเสริมการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อสร้างคุณประโยชน์ให้กับท้องถิ่นและมีความรับผิดชอบงานท้องถิ่นทั้งระบบเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนร่วม

นายสุพจน์ สุขเกื้อ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้นำเป็นผู้ที่ตั้งตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงามไม่ประพฤติชั่วทั้งทางกาย วาจา และใจ ต้องปฏิบัติตนตามหลักธรรม และสามารถนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยขอนำเสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช

2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและ ข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากร คือ กำนัน ผู้ใหญ่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 189 คน

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เป็นเพศชาย จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 80.4 เพศหญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6

2. อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมา 25-30 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 41-50 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 และ มากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

3. ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 และระดับประถมศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

5.1.2 ทุกด้านโดยรวม

ชื่อเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านทัศนคติ ตามลำดับ มีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย (($\overline{X}$) = 4.57, S.D = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ค่าเฉลี่ย (($\overline{X}$) = 4.57, S.D = 0.31) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่าเฉลี่ย (($\overline{X}$) = 4.56, S.D = 0.29) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านทัศนคติ ค่าเฉลี่ย (($\overline{X}$) = 4.52, S.D = 0.30) อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

2. การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการปกครองเพียงใด รองลงมาคือ ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะทางเทคโนโลยีเพียงใด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการสื่อสารเพียงใด และท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการการบริหารจัดการทรัพยากรเพียงใด ตามลำดับ

3. การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านทัศนคติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประชาธิปไตยเพียงใด รองลงมาคือ ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกในการทำงานเพียงใด และท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีภายใต้การทำงานที่กดดันเพียงใด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเพียงใด และท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่ทำงานโดยปราศจากอคติเพียงใด ตามลำดับ

4. การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพสุภาพอ่อนโยนเพียงใด รองลงมาคือ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มี

บุคลิกภาพกล้าหาญเพียงใด และท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมต่อการเป็นนักปกครองท้องที่เพียงใด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพถ่อมตนเพียงใดตามลำดับ

5. การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของศาสนาเพียงใด รองลงมาคือ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามครรลองของวัฒนธรรม และท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการทำงานที่สุจริตโปร่งใสเพียงใด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตในทางสายกลางเพียงใด ตามลำดับ

5.1.3 ข้อเสนอแนะ การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านความรู้

1. ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และเพิ่มประสบการณ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่นักปกครองท้องที่

2. อยากให้มีการกระตือรือร้นในการทำงานมากกว่านี้ เอาจริงเอาจังกับการทำงานและทำงานเพื่อประชาชนจริงๆ

3. ส่งเสริมบุคลากรด้านการปฏิบัติงานโดยจัดฝึกอบรมบุคลากร ให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมและประสบการณ์ใหม่

4. ควรผลักดันให้เข้าร่วมการศึกษาดูงาน อบรม และสนับสนุนให้บุคลาการมีความรู้ความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

ด้านทักษะ

1. ควรมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ผู้นำต้องมีพลังในการทำงาน มุ่งมั่นสู่เป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนทีมให้กระตือรือร้นไปพร้อมๆ กัน

2. ผู้นำที่ดีควรเป็นผู้ฟังที่ดีด้วยต้องฟังเป็นและถามเป็น เพื่อที่จะได้ข้อมูลและเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นช่วยตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพเข้าถึงประเด็นต่างๆ ได้รวดเร็วขึ้น และที่สำคัญคือการฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเต็มใจ

3. ผู้นำที่ดีควรมีทักษะต่างๆ ควรมีไหวพริบปฏิภาณในการคิดและการตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมา และมีความถูกต้อง

ด้านทัศนคติ

1. ผู้นำรู้จักเรียนรู้และยอมรับกับความล้มเหลว ว่ามันเป็นเพียงเหตุสุดวิสัยและเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นได้เสมอ การเรียนรู้ที่จะอยู่กับมันและก้าวผ่านมันไปให้ได้เป็นเรื่องที่สำคัญกว่า

2. ผู้นำต้องคิดบวกหรือมองโลกในแง่ดี มักจะมีวิธีในการทำให้ตนเองสามารถก้าวผ่านสถานการณ์ยากๆ ไปได้ และคิดไว้เสมอว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่นานก็จะผ่านไป สิ่งที่พบเจอมามันก็เป็นแค่เรื่องชั่วคราว

ด้านบุคลิกภาพ

1. ผู้นำควรมีความกล้าหาญและความเด็ดขาดผู้นำที่ดีจะต้องมีความกล้าหาญในการคิดและการกระทำสิ่งต่างๆ ไม่กลัวต่ออันตราย ความยากลำบากหรือความเจ็บปวดใดๆ ทั้งกายวาจาและใจ

2. ผู้นำควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะต้องรู้จักประสานความคิด สามารถทำงานร่วมกับคนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษาได้ ผู้นำที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีจะช่วยให้ปัญหาใหญ่เป็นปัญหาเล็กได้

3. ผู้นำควรมีความอ่อนโยน ใช้คำพูดที่สุภาพ แต่งกายเรียบร้อย มีวินัยต่อตนเองและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1. ผู้นำควรมีความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริตผู้นำที่ดีจะต้องอาศัยหลักของความถูกต้องหลักแห่งเหตุผลและความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติงานด้วยจิตที่ปราศจากอคติไม่มีความลำเอียง ไม่เล่นพรรคเล่นพวก

2. ผู้นำควรมีความโปร่งใส การทำงานอย่างโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบได้

3. ผู้นำควรนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นหลักในการทำงาน และใช้ปกครองผู้อื่นอย่างสุจริตธรรม

สรุปผลเชิงคุณภาพ

ด้านความรู้

การเป็นผู้นำนั้นความรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่สุด ความรู้ในที่นี้มิได้หมายถึงฉพาะความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่เท่านั้น แต่รวมถึงการศึกษาใฝ่หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ และประสบการณ์ในด้านต่างๆ ด้วย การจะเป็นผู้นำที่ดี หัวหน้างานจึงต้องเป็นผู้รอบรู้ยิ่งรอบรู้มากเพียงใดฐานะแห่งความเป็นผู้นำก็ยิ่งมั่นคงมากยิ่งขึ้นเพียงนั้น และสิ่งที่สำคัญคือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านทักษะ

การปฏิบัติงานให้เป็นผลสำเร็จ ต้องมีสติปัญญามีความรู้ที่ดี ฉลาดรอบรู้ ใช้ดุลยพินิจที่ดีในการตัดสินใจพูดเพื่อสื่อความหมายในการทำงานที่ดี มีวิสัยทัศน์ เกิดความคิดรวบยอดมีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ มีเทคนิควิธีการทำงาน การบังคับบัญชา การบริหารจัดการ การบริหารงานวิชาการ และใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหาร

ด้านทัศนคติ

การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ เป็นความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคล สถานการณ์หรือลักษณะงานที่แตกต่างกันได้โดยใช้ระยะเวลาในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม มีอารมณ์ที่มั่นคง ควบคุมตนเองได้เป็นไปในทางบวกและการมองโลกในแง่ดี

ด้านบุคลิกภาพ

เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในตัว และแสดงออกได้อย่างหมาะสมทำให้เกิดการยอมรับของผู้ได้บังกับบัญชาและบุคคล ความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นมิตรไม่ถือตัว รู้จักและเข้าใจธรรมชาติมนุษย์ เป็นผู้ที่มีสุขภาพกายสุขภาพจิตดี แจ่มใสร่าเริง อารมณ์ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี แต่งกายสุภาพเหมาะสมถูกกาลเทศะ มีความมุ่งมั่นเชื่อมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จได้

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

การแสดงออกมาทางร่างกาย จิตใจและความรู้สึกนึกคิด การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี การแต่งกายสุภาพเหมาะสมถูกกาลเทศะมีบุคลิกที่แสดงถึงการมีอำนาจ มีวิสัยทัศน์ ความคิดเชิงสร้างสรรค์ จริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีความฉลาดทางอารมณ์ ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่นมีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม เป็นมิตรไม่ถือตัว เชื่อมั่นในตนเอง มุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จเสียสละใจกว้างไม่เห็นแก่ตัว ตื่นตัวรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และมีความเมตตากรุณาเอื้ออาทรต่อผู้ร่วมงาน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด อภิปรายผลได้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อการบริหารงนทุกองค์กรเนื่องจากบุคคลที่เป็นผู้นำองค์กรต้องใช้ภาวะผู้นำที่หมาะสมในการชักจูงโน้มน้าวผู้อื่นให้ดำเนินการร่วมกัน มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันจนประสบผลสำเร็จที่เป็นวัตถุประสงค์ร่วมกันของกลุ่มหรือองค์กรนั้นๆ ดังนั้นภาวะผู้นำจึงเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในองค์กรและสังเกตเห็นได้ทั่วไปจากพฤติกรรมการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันของมนุษย์

ด้านความรู้ การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ภาวะการเป็นผู้นำของนักปกครองในความรอบรู้เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และสำคัญที่สุดในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้นำแล้วซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีไหวพริบ ปฏิภาณในการคิด การทำงานต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **พัชราณี ฟักทองพรรณ (2561)** ได้ศึกษาเรื่องแนวโน้มคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ 1. ด้านความรู้ 2. ด้านทักษะ 3. ด้านทัศนคติ 4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 5. ด้านบุคลิกภาพ ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่า ปัจจัยหลักสำคัญของการเป็นผู้นำจะ ประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ด้านทักษะ ด้านทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ รองลงมาคือปัจจัยทางด้านธรรมาภิบาล การปกครองอย่างมีคุณธรรมและ จริยธรรม รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและบุคคลรอบข้าง

ด้านทักษะ การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านทักษะ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าภาวะการเป็นผู้นำของนักปกครองในด้านทักษะควรมีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะการแก้ปัญหา มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำงานเพื่อความรวดเร็วและความทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **อภิญญา ลีละฉายากุล (2561)** ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำที่ดีควรมีทักษะต่างๆ ควรมีไหวพริบปฏิภาณในการคิดและการตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมา และมีความถูกต้อง มี ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำของนักปกครอง ควรมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ผู้นำต้องมีพลังในการทำงาน มุ่งมั่นสู่เป้าหมาย เพื่อขับเคลื่อนทีมให้กระตือรือร้นไปพร้อมๆ กันผู้นำที่ดีควรเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย ต้องฟังเป็นและถามเป็น เพื่อที่จะได้ ข้อมูลและเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นช่วยตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพเข้าถึงประเด็นต่างๆ ได้รวดเร็วขึ้น และที่สำคัญคือการฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเต็มใจ ผู้นำที่ดีควรมีทักษะต่างๆ ควรมีไหวพริบปฏิภาณในการคิดและการตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมาและมีความถูกต้อง

ด้านทัศนคติ การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านทัศนคติ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าภาวะการเป็นผู้นำของนักปกครองในด้านทัศนคติ การมีความคิดในเชิงบวกกับการทำงานทุกรูปแบบการรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **อรมณี สุนทรนนท์ (2562)** ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่าผู้นำต้องคิดบวกหรือมองโลกในแง่ดีมักจะมีวิธีในการทำให้ตนเองสามารถก้าวผ่านสถานการณ์ยากๆ ไปได้ และคิดไว้เสมอว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นไม่นานก็จะผ่านไป สิ่งที่พบเจอมามันก็เป็นแค่เรื่องชั่วคราว ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำของนักปกครอง ผู้นำรู้จักเรียนรู้และยอมรับกับความล้มเหลวว่ามันเป็นเพียงเหตุสุดวิสัยและเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นได้เสมอ การเรียนรู้ที่จะอยู่กับมันและก้าวผ่านมันไปให้ได้เป็นเรื่องที่สำคัญกว่า

ด้านบุคลิกภาพ การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านทัศนคติ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าภาวะการเป็นผู้นำของนักปกครองในด้านบุคลิกภาพ การมีความเชื่อมั่นในตนเอง การมีความสุภาพเรียบร้อยทั้งทางกายและทางใจ พูดจาไพเราะมีความร่าเริงแจ่มใส ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **ปัณฑารัด บุญอนันต์ (2560)** ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้นำของกรรมการชุมชน ผลการวิจัยพบว่าข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำของนักปกครอง ผู้นำควรมีความกล้าหาญและความเด็ดขาดผู้นำที่ดีจะต้องมีความกล้าหาญในการคิดและการกระทำสิ่งต่างๆ ไม่กลัวต่ออันตรายความยากลำบากหรือความเจ็บปวดใดๆ ทั้งกายวาจาและใจ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะต้องรู้จักประสานความคิดสามารถทำงานร่วมกับคนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษาได้ผู้นำที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีจะช่วยให้ปัญหาใหญ่เป็นปัญหาเล็กได้ ผู้นำควรมีความอ่อนโยน ใช้คำพูดที่สุภาพ แต่งกายเรียบร้อยมีวินัยต่อตนเองและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

ด้านคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นว่าภาวะการเป็นผู้นำของนักปกครองในด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้นำควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ทำงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมสามารถตรวจสอบได้ และนำหลักธรรมมาใช้ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ **จุฑามาศ กลมรัตน์ (2560)** ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่พึงประสงค์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำของนักปกครองผู้นำควรมีความยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริตผู้นำที่ดีจะต้องอาศัยหลักของความถูกต้อง หลักแห่งเหตุผลและความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติงานด้วยจิตที่ปราศจากอคติ ไม่มีความลำเอียงไม่เล่นพรรคเล่นพวก ผู้นำควรมีความโปร่งใส การทำงานอย่างโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบได้ ผู้นำควรนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นหลักในการทำงาน และใช้ปกครองผู้อื่นอย่างสุจริตธรรม

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. นักปกครองท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับงานที่จะทำ ควรวางแผนในการทำงานด้านมุมมองหรือทิศทางที่จะให้เป็นไปได้ตามเป้าหมายขององค์กรอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความมั่นใจ มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายขององค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. ควรยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใสในการทำงาน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้ที่สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกผู้นำในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ควรทำวิจัยการติดตามผลการทำงานของผู้นำนักปกครองท้องที่ ที่ได้รับเลือกเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2548). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนพัฒนาสามปีและแผนดำเนินงาน)*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2550). *รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* ฉะเชิงเทรา: ประสานมิตร

โกวิทย์ พวงงาม. (2549). *องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ปรับวิธีคิด เพิ่มความสามารถ และพลังสร้างสรรค์,* กรุงเทพฯ: เอกสารเผยแพร่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โกวิทย์ พวงงาม. (2555). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต* (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ขนิษฐา ศรีนนท์. (2544). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนย่อยต่อการวางแผนพัฒนาปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

คนึงนิต ธรรมทิ. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำกับการจัดการความขัดแย้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2525). *การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชัยยุทธ อำพันหอม. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลหนองชาก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น*. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

วารสารรามคำแหง. (2549). *มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิจักขณ์ อินทรสมบัติ. (2551). *บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้นำในกระบวนการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง*. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิภาดา คุปตานนท์. (2544). *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิพม์มหาวิทยาลัย

รังสิต วิภาดา มีแวว. (2551). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนกรณีศึกษาเทศบาลตำบลนาอ้อ จังหวัดเลย* รายงานการศึกษาอิสระศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิภารัตน์ ภัทรกรินทร์. (2555). *ระดับปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*, ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา

วิสุทธิลักษณ์ สมิตะสิริ และ สงวน นิตยารัมภ์พงศ์. (2544). ภาวะผู้นำความสำคัญต่ออนาคตไทย | กรุงเทพฯ: พิมพ์ไทย.

วุฒิสาร ตันไชย. (2552). ยุทธศาสตร์การปกครองท้องถิ่น กรุงเทพฯ: เอ็กซเปอร์เน็ท.

ศรนรินทร์ สันติสุขคง. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาตำบลของคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าตะเกียบ อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา* ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป.วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา

เสถียร เหลืองอร่าม. (2531). *การวางนโยบายและกระบวนการวางแผน กรุงเทพฯ*: มหาวิทยาลัยรามคำแหง สมชัย ศิริสมบัติ (2544). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี.* ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1) พระมหาเอกวิน ปิยวีโร,ดร.

วุฒิการศึกษา : ปร.ด

ตำแหน่งปัจจุบัน : ประธานหลักสูตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

2) . พระครูวินัยธรอธิษฐ์ สุวฑโฒ (สุขพานิช)

วุฒิการศึกษา : ดร.

ตำแหน่งปัจจุบัน : เลขาหลักสูตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

3) รองศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตรีทรัพย์

วุฒิการศึกษา : ปริญญาเอก : Ph.D. (Sociology), University of Pune,India

ตำแหน่งปัจจุบัน : เลขาหลักสูตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศก

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1. นายเชาวลิต สุขเกื้อ	กำนันตำบลสวนหลวง
2. นายสุพจน์ สุขเกื้อ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. นายสมศรี ดวงสุวรรณ์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. นายกวีวัฒน์ หยูทอง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
5. นายสุพจน์ สุขเกื้อ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตราวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๙

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๔๔๒ **วันที่** ๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร รศ.ดร. เดชชาติ ตรีทรัพย์ ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์)

๔ ธ.ค. ๖๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๙

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๔๔๒ **วันที่** ๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน พระครูวินัยธรอธิษฐ์ สุวฑฺโฒ, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐศาสตร์

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)"โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

(พระครูวินัยธรอธิษฐ์ สุวฑฺโฒ, ดร.)

๕ ธ.ค. 2565

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๙

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว **วันที่** ๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐศาสตร์

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ยินดีให้ความอนุเคราะห์
ตรวจแก้ไข

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๓๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out)

เจริญพร นายอำเภอลานสกา

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการทำสารนิพนธ์เรื่องนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out) บุคคลากรในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

อนุญาตให้เก็บข้อมูล
ศิริกานต์ นาคแป้น
นายศิริกานต์ นาคแป้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๗๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

อนุญาตให้เก็บข้อมูล

(นายชัยวรรณ นิยม)

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๓๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เจริญพร นายกวีวัฒน์ หยูทอง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

นายกวีวัฒน์ หยูทอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๗๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เจริญพร นายสมศรี ดวงสุวรรณ์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

อนุญาตให้สัมภาษณ์
นายสมศรี ดวงสุวรรณ์
นายสมศรี ดวงสุวรรณ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๓๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เจริญพร นายสุพจน์ สุขเกื้อ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

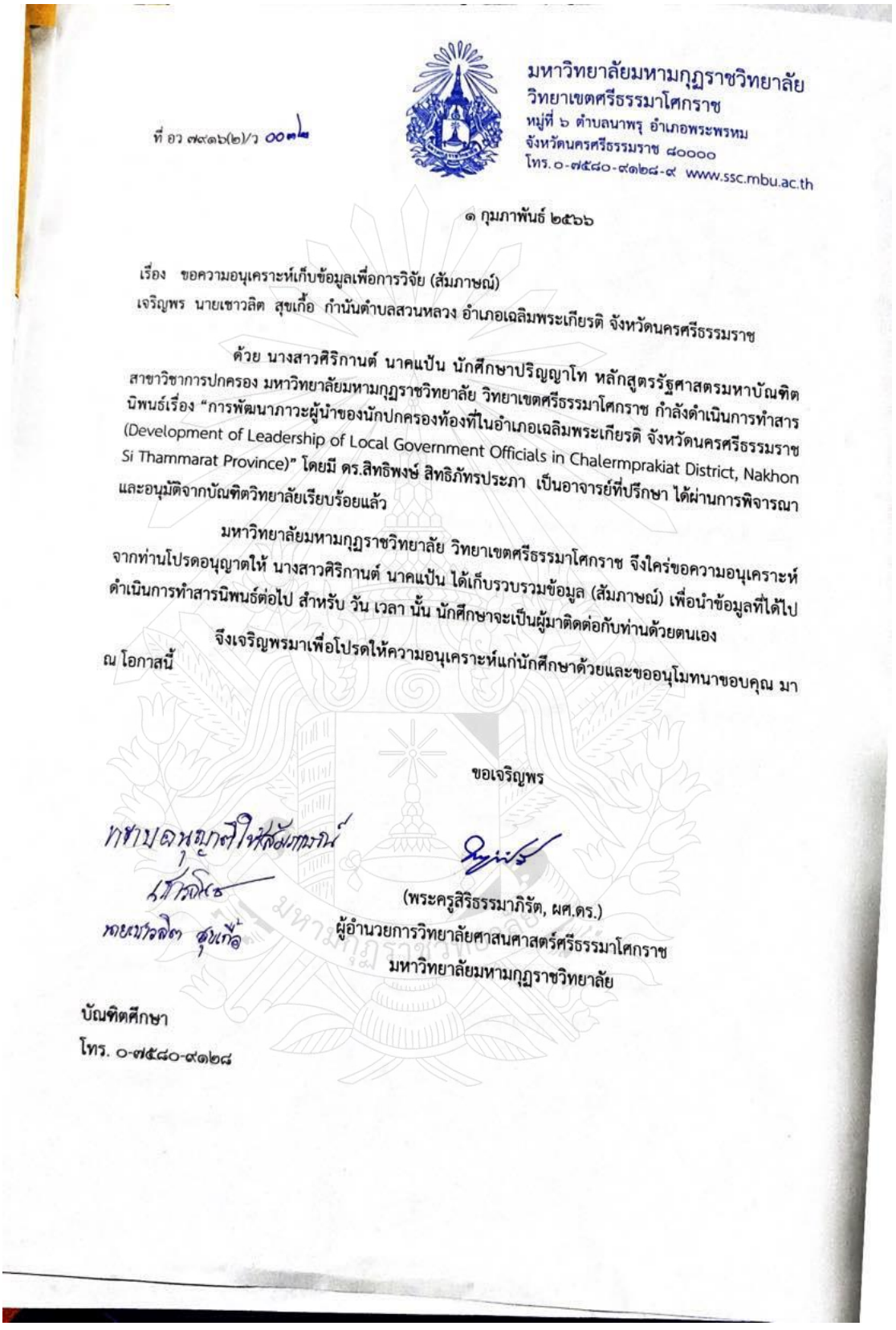
จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

อนุญาตให้สัมภาษณ์
สุพจน์ สุขเกื้อ

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๖

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เจริญพร นายเชาวลิต สุขเกื้อ กำนันตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

ทราบ อนุญาตให้สัมภาษณ์
เชาวลิต
นายเชาวลิต สุขเกื้อ

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๓๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เจริญพร นายอุทิศ พลไชย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้วย นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช (Development of Leadership of Local Government Officials in Chalermprakiat District, Nakhon Si Thammarat Province)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ภาคผนวก ฉ
หนังสือจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ที่ จว. ๒๕๓/๒๕๖๖

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

TITLE : DEVELOPMENT LEADERSHIP OF GOVERNMENT OFFICIALS IN CHALERMPRAKIAT DISTRICT,NAKHON IS THAMMARAT PROVINCE

๒. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

ศิริกานต์ นาคแป้น

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน

คณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ มติที่ ๓๖๔/๒๕๖๖ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการทำวิจัยในคน โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ และไม่ก่อให้เกิดภยันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่างและผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสารรับรองผลการพิจารณาการทำวิจัยในคนฉบับนี้ จนถึงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ออกให้ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ลงนาม

(พระมหามงวินทร์ ปุริสุตฺตโม, ผศ.ดร.)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ช

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

****

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อทราบการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิม พระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและตอบให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้หลักเกณฑ์การกำหนดมาตรวัดเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอขอบคุณอย่างสูง

ศิริกานต์ นาคแป้น
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ

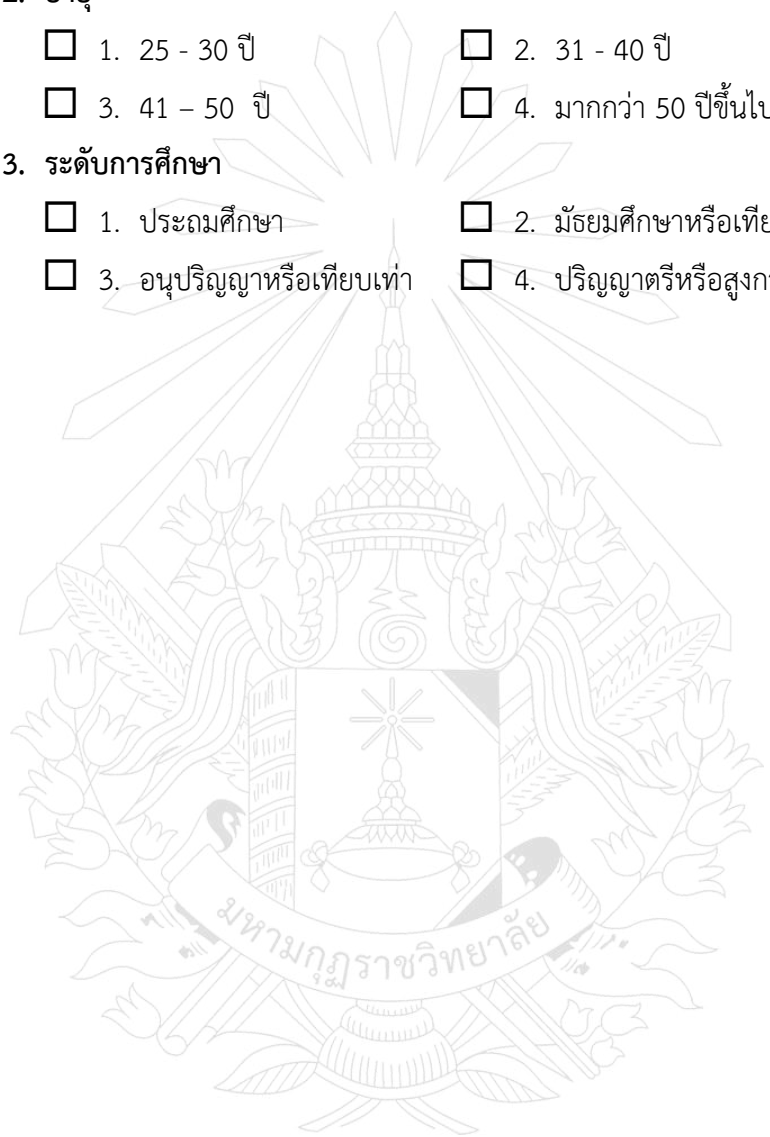
☐ 1. 25 - 30 ปี ☐ 2. 31 - 40 ปี

☐ 3. 41 – 50 ปี ☐ 4. มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

☐ 3. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ☐ 4. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ตอนที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับการพัฒนาภาวะผู้นำ

การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับการใช้				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความรู้					
1. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีความรู้เพียงใด					
2. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษาเพียงใด					
3. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้แสวงหาความรู้ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพียงใด					
4. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้เอาใจใส่การศึกษาหาความรู้เพียงใด					
5. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เท่าทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันเพียงใด					
ด้านทักษะ					
5. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการสื่อสารเพียงใด					
6. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการทำงานเป็นทีมเพียงใด					
7. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการปกครองเพียงใด					
8. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการการบริหารจัดการทรัพยากรเพียงใด					
9. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะทางเทคโนโลยีเพียงใด					
ด้านทัศนคติ					
9. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประชาธิปไตยเพียงใด					
10. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมเพียงใด					

11. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกในการทำงานเพียงใด					
12. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่ทำงานโดยปราศจากอคติเพียงใด					
15. ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีภายใต้การทำงานที่กดดันเพียงใด					
ด้านบุคลิกภาพ					
16. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพสุภาพ อ่อนโยนเพียงใด					
17. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพถ่อมตนเพียงใด					
18. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพกล้าหาญเพียงใด					
19. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพกล้าแสดงออกเพียงใด					
20. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมต่อการเป็นนักปกครองท้องที่เพียงใด					
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม					
21. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของศาสนาเพียงใด					
22. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตในทางสายกลางเพียงใด					
23. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามครรลองของวัฒนธรรม					
24. ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีสัมมาคารวะเพียงใด					
25 ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการทำงานที่สุจริตโปร่งใสเพียงใด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านความรู้

.....

.....

.....

ด้านทักษะ

.....

.....

.....

ด้านทัศนคติ

.....

.....

.....

ด้านบุคลิกภาพ

.....

.....

.....

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ซ
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

สารนิพนธ์เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ใน
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช” แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. โปรดตอบคำถามตามสภาพที่เป็นจริง คำตอบของท่านมีคุณค่ายิ่งต่อการวิจัย เพราะจะทำให้ทราบข้อเท็จจริงอันจะนำไปสู่แนวการบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด หากท่านรู้สึกไม่สบายใจสามารถไม่ตอบคำถามได้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในภาพรวมเท่านั้นและจะดำเนินการให้สอดคล้องภายใต้เงื่อนไขจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ทุกประการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำหรับความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

(นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น)
นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....

ที่อยู่ปัจจุบัน .....หมู่ที่ .....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์ .....

วันและเวลาที่สัมภาษณ์ วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ตอนที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการความรู้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านทักษะอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านทัศนคติอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านบุคลิกภาพอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

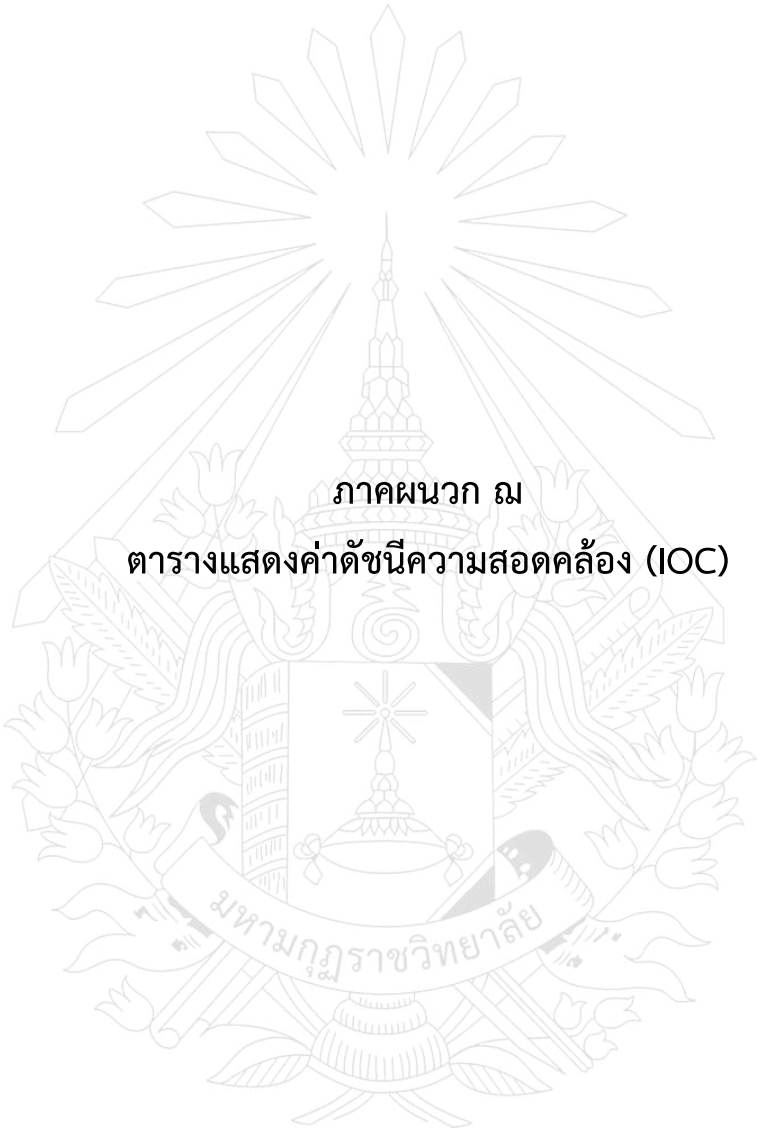
.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ฌ
ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item-Objective Congruence)

เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล								
1	**เพศ** ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	**อายุ** ☐ 1. ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 2. 30-39 ปี ☐ 3. 40-49 ปี ☐ 4. 50 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	**ระดับการศึกษา** ☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. ☐ 4. อนุปริญญา / ปวส. ☐ 5. ปริญญาตรีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช								
1. ด้านความรู้								
1	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีความรู้เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่ศึกษาเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้แสวงหาความรู้ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้เอาใจใส่การศึกษาหาความรู้เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
5	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่เท่าทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2. ด้านทักษะ								
6.	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการทำงานเป็นทีมเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
7	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการปกครองเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
8	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะการการบริหารจัดการทรัพยากรเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
9	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทักษะทางเทคโนโลยีเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3. ด้านทัศนคติ								
10	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประชาธิปไตยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
11	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
12	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่เป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกในการทำงานเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
13	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่ทำงานโดยปราศจากอคติเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
14	ท่านมีความคิดเห็นว่านักปกครองท้องที่มีทัศนคติที่ดีภายใต้การทำงานที่กดดันเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4. ด้านบุคลิกภาพ								
15	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพสุภาพ อ่อนโยนเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
16	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพถ่อมตนเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
17	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพกล้าหาญเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
18	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพกล้าแสดงออกเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
19	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมต่อการเป็นนักปกครองท้องที่เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม								
20	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของศาสนาเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
21	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตในทางสายกลางเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
22	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการดำเนินชีวิตตามครรลองของวัฒนธรรม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
23	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีสัมมาคารวะเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
24	ท่านมีความเห็นว่านักปกครองท้องที่มีการทำงานที่สุจริตโปร่งใสเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ								
1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item-Objective Congruence)

เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช								
1	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมคติอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการสร้างแรงบันดาลใจอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านการกระตุ้นทางปัญญาอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการบริการประชาชน การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราชด้านควรคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ								
1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

สรุป การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item-Objective Congruence)

เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช							
1. ด้านความรู้							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2. ด้านทักษะ							
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3. ด้านทัศนคติ							
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4. ด้านบุคลิกภาพ							
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม							
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

สรุป การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item-Objective Congruence)

เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์
เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนักปกครองท้องที่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
แต่ละข้อได้ค่า 1.00

ความเห็น

.....

.....

(ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ภาคผนวก ญ
ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α – coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.881	.881	25

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ด้านความรู้01	108.77	36.875	.607	.872
ด้านความรู้02	108.90	37.541	.470	.876
ด้านความรู้03	108.93	37.857	.419	.877
ด้านความรู้04	108.77	36.875	.607	.872
ด้านความรู้05	108.87	37.844	.421	.877
ด้านทักษะ01	109.00	38.207	.369	.878
ด้านทักษะ02	108.83	37.592	.467	.876
ด้านทักษะ03	108.77	36.875	.607	.872
ด้านทักษะ04	109.00	38.000	.404	.877
ด้านทักษะ05	108.87	37.844	.421	.877
ด้านทัศนคติ01	108.80	38.579	.308	.880
ด้านทัศนคติ02	109.00	38.207	.369	.878
ด้านทัศนคติ03	108.83	37.592	.467	.876
ด้านทัศนคติ04	108.93	39.237	.195	.883
ด้านทัศนคติ05	108.83	37.592	.467	.876
ด้านบุคลิกภาพ01	108.80	38.579	.308	.880
ด้านบุคลิกภาพ02	108.90	37.541	.470	.876
ด้านบุคลิกภาพ03	108.87	37.844	.421	.877
ด้านบุคลิกภาพ04	108.83	37.592	.467	.876
ด้านบุคลิกภาพ05	108.87	37.844	.421	.877
ด้านคุณธรรม01	108.77	36.875	.607	.872
ด้านคุณธรรม02	108.90	37.541	.470	.876
ด้านคุณธรรม03	108.93	37.857	.419	.877
ด้านคุณธรรม04	108.77	36.875	.607	.872
ด้านคุณธรรม05	108.87	37.844	.421	.877

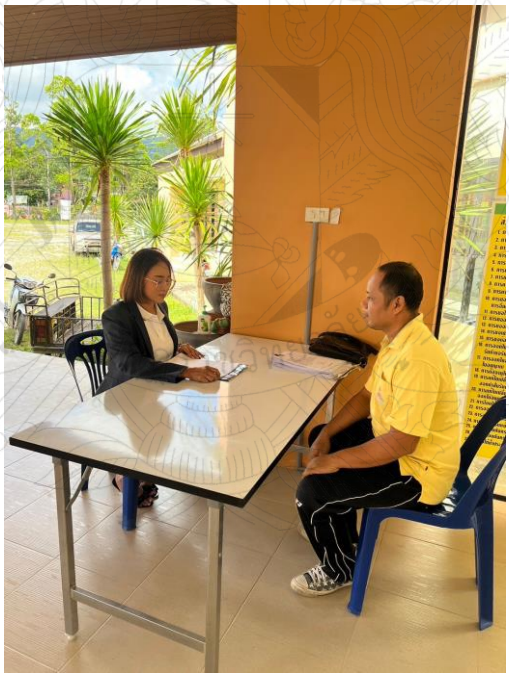
Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
113.40	40.731	6.382	25

ภาคผนวก ฎ
รูปภาพผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

นายเชาวลิต สุขเกื้อ กำนันตำบลสวนหลวง
(เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2566)

นายสุพจน์ สุขเกื้อ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลสวนหลวง
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
(เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2566)

นายสมศรี ดวงสุวรรณ์
ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง
(เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2566)

นายกวีวัฒน์ หยูทอง
ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลสวนหลวง
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
(เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2566)

นายสุพจน์ สุขเกื้อ
ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลสวนหลวง
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
(เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2566)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นางสาวศิริกานต์ นาคแป้น

วัน/เดือน/ปีเกิด : วันที่ 29 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2532

สถานที่เกิด : บ้านเลขที่ 485 หมู่ที่ 1 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา : ป.ตรี รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา นครศรีธรรมราช

ประสบการณ์ทำงาน : ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายขายอาวุโส พื้นที่จังหวัดสงขลา บริษัท ไลน์แมน วงใน จำกัด

ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 485 ม.1 ต.สวนหลวง อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช 80190